

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užsirašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kito laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 46.

Brooklyn, N. Y., 11 d. Lapkričio (November) 1908. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Nauja, bet vis ta pati valdžia

Visuotini rinkimai Siaurinėje Amerikoje triukšmingai praužė ir parodė, kieno vėl rankose bus mūsų krašto liktinė per ateinančius ketverius metus. Republikonai laimėjo: prezidentu išrinktas William H. Taft iš Ohio, vice-prezidentu—James Sherman iš New Yorko. Kongresan išrinkta vėl gi didžiama republikonų, mažuma—demokratų, kitų partijų—nei vieno....

„Taftas laimėjo! Republikonai laimėjo!“ sukliko visi laikraščiai lapkričio 4 d. iš ryto. Rods ir iš anksto jau buvo tikėtasi tokios rinkimų pasekmės, vienok lyg biskį įdomu buvo persitikrinti, kaip Jungtinių Valstijų balsuotojai da tebėra konservatiški. Rodos, pergyvenus tokį nelemtą sunkmetį, kaip šiemet, kuris, iš didesnės dalies, tiesiog iš republikonų partijos šeimi ninkavimo parejo,—turėję gi butų žmonės pabandyti naują partiją prie valdžios styro pastatyti. Vienok pasirodė kas kita. Demokratai vos tik keletą pietinių valstijų pas save patraukė, kitos partijos—kaip ir nieko negavo. Vien tik socialistų partijos balsai pasiekė iki 800.000 (nors buvo tikėtasi milijono).

Tai gi ir vėl da turėsime republikonų valdžią. Čia be reikalingi butų kokie komentarai—viešpataus „government by injunction“ (drausmės valdžia), kuri jau mums ikišiolai buvo gerai žinoma. Tiesa, kad visos paskutinių metų, kaip pramonėje, taip ir darbininkų betvarkės buvo per kapitalistus privedamos tiesiai prie Ruzvelto durų,—buk tai jis tik su savo radikališka politika viską maišęs, erzinęs kapitalistus ir darbininkus. Bet tas nėra visai tiesa. Kongresai valdo ir turi valdyti šalį, o ne prezidentas. Jeigu Ruzveltas su savo politika, arba juokingai praminta „didele kuoka“ (big stick) ir per daug mosavo didelių korporacijų ir trustų panosėj, tai—ar gi tos plėšikų bandos nevertos yra pribaudimo? Liaudžiai Ruzveltas blogo nepadarė.—Nuo ateinančio kovos mėnesio Ruzveltas jau išsineš iš Baltojo Namu savo „didele kuoka“, o jo vieton įsineš Taftas garsingą savo praeitį persekiojį jimo darbo sąjungų ir lėto atsidavimo ant... Dievo valios. Vietoje „dideles kuokos“ matysime Tafto minkštą širdį ir

jo politikos vadovą, įžodį—„Dievas žino“.... O kas dėsias už jo nugaros, tarpe Wall gatvės kapitalistų, kurie taip karštai ėjo prieš Ruzveltą ir agitavo už Taftą?

Dievas žino.... Bet čionai tai mes ir prieinam prie to išvedimo, kad žmonija negali taip lakiai skristi erelio sparnais pirmyn, o žengia tik lėtai evoliucijos žingsniais. Žmonės išsirenka sau tokią valdžią, kokią mato geresnę. Kada pamatys, jog šitokia negera, išsirinks kita. Viskas priguli nuo visuomenės apsišvietimo. Todėl žmonių ir dabar nėra pralaimėta: jie gavo tiek, kiek norėjo.

Vargomatis.

Ir vėl anie laikai...

(Iš priežasties uždarymo „Sviesos“ ir „Aušros“ draugijų Lietuvoje.)

Ir vėl anie laikai.... Anie baisūs ir negeistini laikai viešpatavę prieš penkiatą metų atgal mūsų tėvynėje Lietuvoje. Anie baisūs laikai, kada visoki policistai, žandarai ir šmekečiai trunkėsi po Lietuvą knygelių ir laikraščių įšiekdami, kratas darydami, žmones suimindami, areštuodami ir visokiais budais lietuvių tautišką ir sociališką susipratimą trukdydami.

Anie laikai praėjo ir tarsi užmiršimo jurėj nuskeno. Nieks apie juos nekalba, nieks nemini, — jų tarsi nebuvo. Štai visai netikėtai įsilaužia žandarai į Senapilės „Sviesos“ valdybą, padaro krata, suima knygas, popierius, dokumentus. Suareštuoja „Sviesos“ pirmininką, jo žmoną, palieka be priežiūros namus ir mažus vaikus ir nuveža, kaip kokius basiausius prasikaltėlius, įkaišą į kalėjimą... Paskui žandarai—policija ir visi biurokratų valdžios pasiuntiniai daužositrunkosi po visą Lietuvą, daro „Sviesos“ skyriuose kratas, suimdinėja žmones, uždaro į kalėjimą ir veda sau palengvėlia tyrinėjimą, įšiekdami nėsamų kalčių....

Uzdengė „Sviesos“ draugiją, uždengė „Aušros“, — kunigai—klerikalai ir visi Lietuvos atžagareiviai iš džiaugsmo kuone ant vienos kojos šokinėja.... Nei „Žiburio“, nei „Saulės“ nei kitų po klerikalų globa esančių draugijų valdžia neuzdengė.... Biurokratų valdžia tose draugijose nemato nieko sau pavojingo, gal dar už pusę dolerio išsiunčiama to.... O ką gali žinoti: rasi

čia yra koks tai slaptas kabliukas, kurį sunku tamsoje užčiuopti.... Juk buvo atžagareivių laikraščių „donosai“ (skundai) ir siundymas tamsiosios minios ant pirmėivių,—gal tas prisidėjo ir gal jau pasiekė savo tikslą....

Kuo „Sviesos“ taip biurokratų valdžiai nusidėjo ir ką ji darys su tais prasikaltėliais, kuriuos dabar turi kalėjime,—laikas parodys. Dabar tegul visas pasaulis stebisi, o tie nekalti nieko žmonės kenčia. Žinoma, ištirinėję ir nieko baisaus neradę, gal suimtuosius paleis; bet kas jiems už tuos vargus, už persekiojimus užmokės?..

Bužys.

Musu dirvonai.

(Užbaiga).

Ir maža to—pas mus yra antras netikusis apsiereikimas. Lietuviai turi progą šviesties, turi nemažą skaitlių savo laikraščių. Ir visi laikraščiai taip gyvena, kad nevisada tesuriš galus su galais, net paėmus į atydą ir tą, kad nei prie vieno beveik laikraščio nerasi apmokamų bendradarbių, išskiriant, žinoma, redaktorių ir zecerius. Kas čia kaltas? Gal pasakysit—patįs laikraščiai ir jų pakraipa. Iš dalies—sutinku. Iš dalies—ne. Yra faktai, kad laikraščiai (kartais ir partijinis laikraštis) vietoj „mokslo, politikos ir literatūros“ duoda savo skaitytojams tankiai necenzūriškas polemikas ir pludimus, „didvyrių“ surašytus feljetonus apie „didvyrius“, uoliai pasiinteresuojama paviečių ypatų gyvenimu, neprisišiekama netelementariškos etikos, apie draugišką diskreciją—nėra ko ir minėti. Insiuacijų ir pludimas, dailūs pavadinimai, pradėjus nuo „šmeižikų, beždionų, spangių“ ir užbaigus taisykliškai nukaltais žodžiais *a la* „podlemeisteris“ ir t. p.—tai kai kurių mūsų laikraščių, net ir partiviškų, įtampa; žinoma, prie tokio dalykų stovio kiekvienas rimtesnis žmogus kais ta paėmęs laikraštį į rankas ir nenorėdamas gadinti nervus sau ir kitiems, arba visai jo neskaityti, arba, jei ir skaityti, tai tik... redakcijos atsakymus ir apgarsinimus, tarp kurių randasi, kad „našlė Julė“ pajieško sau vyro, arba kad už pusę dolerio išsiunčiama knygų keliolikos dolerių ver-

tės.... Rusijoje, kurią net ir mes, Amerikoje apsigyvenę lietuviai, su pompa pavadiname atsilikusia nuo progreso, ir tai vestuvių apgarsinimai randa sau vietą vien tik „gerbiama mamjame“ dienraštyje „Novoje Vremia“, kurio leidejas „ničem nebregujet“*), ir jam panašiuose, o čia Amerikoje, net socialistų organas „Kova“—kažin su kokiais išrokaivimais pajieško Jonui Magdele.... Slykštu.

Svarbiausia priežastis skurdus laikraščių gyvenimo yra da ir tame, kad skaitytojas neplatina jo tarp savųjų pažįstamų ir draugų. O gal ir čia rasis dar „priežastelė“, kad vienodų pažiūrų leidejai vietoj leisti tris—keturis jeib kaip tegyvuojančius laikraščius, nesuseda į vieną; tuokart jei turėtų tris—keturis syk tiek skaitytojų, kiek turi dabar, galėtų prie laikraščio turėti gerus bendradarbius, žinoma, apmokamus, ir galų gale, amerikiečiai lietuviai tikrai imtų skleisti šviesą ne žodžiais, kaip dabar, bet faktais. Gal aš klystu, tik man taip matosi.

Tad, ar mes galime nors kiek pasikelti aukščiau prie tokių sąlygų? Nemanau—o vienok, nors ir daugelis su manimi sutiks, o ką mes darome? Rašytojai, kurių turime nemažą skaitlių, varo, kaip minėjau, feljetonus apie pavienes ypatas, rašo „egotiškas“ eiles apie ypatingas „augštybes, galybes ir gražybes“, ir mažai tėra tokių, kurie su tikru pasišventimu dirbaujasi. Mūsų kalbėtojai, agitatoriai ir organizatoriai—jei kur laiko prakalbas, tad daugelis jų nepamiršta pabriežti apie save, kaippo garsų kalbėtoja, į laikraštį.... Lošiame žmonių švietimui, palinksiminimui ir pripratimui prie draugiškumo teatrų—na, ir jei recenzentas, ar paprastas žiuovras, nepagirs visų lošėjų, tai tie patįs lošėjai po slapivardžiu išgiria save, tikrais „artistais“ pasivadinę; o kas dar blogiausia,—jei nepagirsi, tai kitą sykį vargiai tesuorganizuos scenai lošėjų,—mylėtojų“ kuopele....

Štai kur priežastis to, kad mes esame tamsūs ir vargstame; pamylėjome save, kaip, nelyginant, girtas klaną.

Vienok ir prie taip sunkių aplinkybių randasi lietuvių darbininkų tarpe skaitlingas burelis žmonių, norinčių dirbti ir dirbančių su tikru pasišventimu. Kad jų darbas nevisur

*) Viską išnaudoja.

teranda sau pritaikinimą, kad sveikas žodis tankiai atšoka nuo klausytojus ausų, it žirnis nuo sienos—tai priežastis yra tame, ką pasakiau viršiaus.

Dar pradžioje pasakiau, kad mums užmetama vienpusišku-ma;—teisybė, mūsų tarpe randasi sergantie ta liga, bet nėra tai limpanti liga. Siandieną jau daugelis skaudžiai šaukiasi prie šviesos ir mokslo net ir iš mūsų, atsilikusių lietuvių tarpo. Ypač girdi tą šauksmą iš tarpo darbininkų, neturėjusių progos paragauti mokslo—jie pažįsta, kaip yra baises ir skaudus aklumas, jie atjaučia savo vargą, iš nežinės (ignorancijos) paeinantį; jei jų reikalavimas neužgauna širdies tų žmonių, kuriems mokslas yra jau prieinamas—tai šie pastarieji apsikaustė tur-but žveriskumo jausmais, pamynė meilės prisakymą.

Gal užklaustumėt, kas, mano sąmone, reikia daryti, idant švėsti savo brolius ir save, kuosvarbiausiai save, nesa patįs neapsišvietę, negalėsime kitų šviesti. Kas reikia? Atsakysiu—reikia dirbti. Esi gabus ir iškalbus—lavinkis pats, stengkis pažinti minios psichologiją ir nešk jai šviesą; esi gabus ir moki rašyti—rašyk, versk naudingus veikalus, pats lavinkis ir lavink kitus; turi įtekme tarp žmonių—sunaudok ją ant jų suorganizavimo leidimui knygų ir tverimui mokyklų. O dabar, kaip tik, eina atžagariai. Mūsų iškalbus kalbėtojai pripratino minias prie triukšmingų žodžių—kas pasako balsai ir aršiau—to viršus; prakalbos atrodo tarsi keistai margas vainikas—rasi dailius ir skambius žodžius greta bjauriausių, iš padugnių žmonijos sentų, pludimų; sveiko ir gero protavimo maža tesurandi. Mūsų jauni rašėjai pradeda nuo „amphibrachinių“ jausmingų sonetų ir užbaigia.... kuomi užbaigia, kaip manai?... užbaigia „kantatomis bei balladomis“.... O jei norėtų lavinti savo gabumus ir nesišalintų sveikų minčių—neštų nemažą naudą. Mokyklų lietuvių Amerikoje neturi—bet už tai „tautiškių“ smuklių, arba „saloony“—iki valiai, ir išėina, kad mes patįs sau ir savo ateičiai kasame duobę!

Idant užmetimas, kad darbininkai esą vienpusiški ir tamsūs, butų bergždžias, mes privalome kuogreičiausiai nulipti nuo „ypatiškų aukštumų“, pamiršti svajones apie garbę, suimti savo protą į glė-

bį ir dirbti ne dėl vardo, ne dėl garbės ir „aukštybių“, bet dirbti ideai, dirbti dėlei darbo.

Darbo yra visur ikvaliai—tik stokime prie staklių, pasiėmę pavyzdį iš savo kaimynų Europoje—vokiečių. Nebusime panašūs į tamsiąją Rusijos gyventojų sluosni, kur valdžia, anot ištikimų šaltinių, suvertė revoliucijos ir žmonių nelaimių priežastis ant vokiečių, kur da ir po šiai dienai įkaliama net į vaikų galvas, kad vokiečiai, tai—bedievis, vagis, žmogžudys ir tt.

Geras daiktas yra visados geras ir nenustoja savo vertės nuo to, kad jį padarė kas kitas, o ne mes—patįs. Tas aišku.

V. K. Račkauskas.

Atsisaukimas in Lietuvos moteris Amerikoje!

Su pradžia atsibudimo lietuvių tautos, su progreso kilimu tarp lietuvių, su pirmutiniais laisvės spinduliais jų protose, pakilo drauge ir klausimas tos taip tamsios, taip užuotos ikišiolai Lietuvos moteries. Dalykas pats per save suprantamas, jog niekadoms neatliksi užduoties atsakančiai, nepradėjęs darbą iš pradžių. O argi moteris, kaip lietuvi, taip ir kitų tautų, nėra tai visuotina pradžia tos taip didelės šeimos—žmonijos? Kas gali geriaus prirengti, išmokyti, pakelti visuomenės dvasią, jeigu ne auklėtoja motina? Ne tik jau kaipo mokytoja pirmutinių žodžių ir žingsnių žmogaus, bet drauge ir kaipo tvėrėnė, ji gali išduoti kudikinis ant svieto jau su įgimtais augštesniais jausmais, kurių ir pikčiausios gyvenimoa plinkybės neįstengs išplėsti iš jojo širdies.

Per kelis desėtkus metų girdėjosi kalbėtojų šauksmai nuo platformų, laikraščių skiltyse, knygų lapuose: „Sesuo, kilk! eik drauge su progresu“. Ir toji, ikišiolai verkianti, vien tyliai kenčianti sesuo, pradėjo įgauti drasą, ir guosties viešai su savo skausmais—vergystos. Ir balsas tų skausmų tapo pamylėtojamų, vienok jis driso savo veikale paliktiant rąšėjų valios vartojimą naujai įvestos „i“, kuri siandien taip plačiai tapo pamėgta, taip dailiai skamba kalboje ir visokioms lietuvių tarmėms pritinka. Mylėtojai graikiškos „y“ taip ją pamėgo, kad net

nebeturi kaip išvengt nuo kai kurių juokingų kompromisų. Paveikdamas tokius žodžius, kaip „kyla“ (nuo „kilti“) jie priversti rašyti „kyla“. Tas žodis Augštojoj Lietuvoj jau visai ką kitą reiškia — „kyla“ (Suvalk. „kuila“, heria...), „byla“ (nuo „bilti“, prašnekti), o tas reiškia — „byla“ (prova, procesas), „tyla“ (nuo „tilti“, tyla), o „tyla“ reiškia patį savo esybą — „a—gera byla“.

Ištarkite raidę „y“ su ilgu ir kietu akcentu ant jos, kaip priguli, turėsite suluošintus žodžius: „moterys, durys, patys, akys, dantys, etc.“; daug gražiau skambės, kada akcentus desite ant pirmųjų skiemėnų tuose žodžiuose ir rašysite: „moteris, duris, patys, akys, dantys, etc“.

V—s.

Musu raszybos dalykai.

„Draugijos“ 21 N. p. Druskus nurodo keletą rašybinių taisyklių, kurių prisilaikant būtų daugiau nuoseklumo mūsų raštijoje. Tarp ko kito jis pataria sekančius žodžius ir tarinius reformuoti.

Dantys, akys ir tt. turėtų būti esą rašoma „dantys“, „akys“ etc. Priveda sekančias atramas: 1) galunė „ys“, kur kas esą lengviau parašyti, o skaitant lengviau atskirti daugskaitlius nuo vienskaitlio (ne visai su tuom galima su tikti. Kauno gub. apie Juzintus ir kitose apeliukėse Augštosios Lietuvos vienskaitliuje ištaria „dantys“, „akys“, o daugskaitliuje beveik „dantys“, „akies“, kas lyginasi žemaičių „dantins“, „akins“, o suvalkiečių „dantys“, „akys“. Todėl, man rodos, reikėtų rašyti taip, kaip daugumai žmonių geriau išsitaria: „dantys“, „akys“, „patys“ etc); 2) prie galunės „ys“ esą bus mažiau spaudos klaidų, nes dabar statėjai nemokėdami rašybos įvairiai tokias galunes sustato, o korektoriai „nors ir geriausi“ praleidžia to nepataisę (silpna atrama! Dėl statėjų mes negalėsime įtaikinti rašybos...); 3) pagaliaus jis atsiremia ant to, kad visos kalbos savo akcentines raides mažina, tai gi ir lietuviams esą priderėtų kuomaziau besinaudoti raide „i“. Sunku bus tokia reforma padaryt nusikračius tik vieną „i“.

Išmetus raidę „i“, priimam raide „y“, kuri ne tik neat-sako mūsų kalbos fonetikai, bet daugelis jos ir neištaria kaip reikiant. Prieg tam graikiška „ypsilon“ („y“) mums yra daug svetimesnė, negu paprasta „i“ su mažu ženkleliu apačioj, kuriais mes atžymime daugelį nosinių balsių. Pagaliau ir pati rašto išvaizda pasidaro labai negraži nuo tankaus kyšojimo „y“. Akių higienos zinovai pataria vartoti kuopavaliausius alfabetus. Ar gi „i“ nėra apvalesnė už „y“? Kriausaitis (labai atsargus kalbos zinovas, keliavęs net po Lietuvą fonetikos ištyrimui) savo „Gramatikoje“ nors nenorėjo vienu smūgiu užkirsti Šleicheriui, Kuršaičiui, Baranauskui ir kit. raides „y“

gerą tvarką organizacijoj. Buvo jau tuli nesusipratimai priešišuntinėjimo kuopoms knygų, vienok dėlei tos priezasties nebuvo jokio trukšmo, nes kuopa kreipėsi stačiai pas pirmininką. Aš pasitikiu, jog tas viskas išėjo todėl, kad pas mus dar neįsiviešpatavo galutinė tvarka; kada kuopos pilnai apsipatins su reikalais draugijos, kada pas mus išsidirbs vidurinė tvarka, tada beabejones toki prajovai patis išnyks.

Ateityje meldžiu kaip kuopų viršininkus, taip ir abelnai TMD. sąnarius pranešdinti man kartas nuo karto apie padėjimą jų kuopų, apie kliutis, kurios stabdo augimą kuopų ir tt. Juo labiau aš pažinsiu draugiją ir jos reikalus, tuo lengviau ir geriau aš galėsiu pildyti savo pareigą ir tuo daugiau galėsiu atnešti naudos Draugijai.

Prie šitos progos pranešu, jog Centr. Knygius davė žinią, kad pagaliau pradėjęs taisyti knygyno atskaitą. Atskaitą turėjo pasirodyti rugpjutyje, bet liga ir kitos priezastis užtraukė darbą net iki šiam laikui.

Taipgi esu gavęs žinią nuo p. Gabrio, jog jis yra jau Tilžėje ir pradėjęs darbą — rinkimo Kudirkos raštų. Smulkesnes žinias žadėjo prisiųsti kiek vėliau.

Manęs daėjo žinios, jog kairiose vietose TMD. sąnariai dirba, taip sakant, išsijusę bedidindami kuopas, ar naujas betverdami. Be abejonės jų triusui ir energijai pasidėkavojant galime pasididžiuot, jog bėgyje vieno tik bertainio pasidvigubino skaitlius sąnarių. Argi nesmagu kiekvienam sąnariui matyt, kaip eina geryn Draugijos reikalai? Lai ir tolyn mus visus riša vienas noras — atgaivinti ir sustiprinti Draugystę kaip medžiagiškai, taip ir dvasiškai. Saugokimės ar noroms, ar nenoroms kišti kuolą į bėgančius ratus, nes tas niekados ant gero neišina: kartais gali ratai sustoti, bet tankiausiai kuolas gali sutraškėti, ir nieko iš to naudos nebus...

B. K. Balevičius.
TMD. Pirmininkas.

Rupesčių įtekmė ant smegenų.

(Optimistiškos mintys).

Kana—kur nepamėntu aš skaičiau apie vieną moteriškę, kuri taip buvo nerviška, kad išpranašandavo sau visokias nelaimes; iš tikro, jai nelaimės ir atsitūkdavo, sekdavo viena po kitos. Ji pagaliaus sutaisė net ant popieriaus čielą lakštą busiančių savo nelaimių ir — dyvai! — tos buvo jau pradėję pildyties. Kazi kaip ten ji ėmė ir pametė tą savo nelaimių leistrą. Nuo to laiko ir apsisitojo nelaimės moteriškę lankyt. Po keleto metų ji vėl atrado tą popierių ir su didžiausia nuosteba persitikrino, kad nuo to laiko, kaip pametė, nei vieno nelaimė neatsitiko! Mat buvo perstojus apie jās mįslyti.

Tegul pabandytų tie visi, kurie nuolatos graužiasi apie nežinomą ateitį, surašyti savo blogus priėjautimus ant popie-

rius ir padėtų ji kur giliai. Pralaidus kokį laiką tepasi žiuri jie į tą popierių ir pamatys, kaip mažai lukinėtojo blogo teišsipildė! Ar gi tai verta žmogui save žavinti delei nežinomos ateities?

Įvažiuojant New Yorkan traukiniui, kiekvieną rytmetį aš matau ant stočių burius vyrų ir moterų, kurie neramiai ištempę savo veidus, su nekantrumu tolydzio laksto po platformą, lankstosi žemyn, tarsi nori akimis pagauti ateinantį traukinį, lyg tai jie tuomi paskubins jojo bėgimą ir sau laiką sutausos. Arba traukinyje gi, — daugumas nuolatos šokinėja nuo sedynių, po kelius sykius bėgioja prie durų da nesustojus traukiniui. Kiekviename tokių neramuolių judėjime matosi nekantrumas, skubotas nerviškumas; akys jų verda, raumenis išsitempę, dvasia nukreipta ir įtempta į vieną tuščią ir bereikalingą dalyką. Viskas tas reiškia ne normališką gyvenimą. Jis greitas, tas gyvenimas, bet tuščias, pilnas klaidų ir apsirikimų. Tokiam padėjime budamas konduktorius tankiai praziuri laiką ir įveda savo traukinį kur į kokią baisią nelaimę, kurioje žūsta pats ir prazudo savo keleivius. Tarpe burio neramuolių, čia—pat matai keletą ir visai ramių, rimtų žmonių, kurie nesikarščiūnoda vieniok sykiu su visais atvažiuoja į vietą, sykiu gyvena, neatlieka gi jie vienok progreso užpakaly. Tokie žmonės visuomet sveiki, ramūs, malonūs kitiems, mažai turi klaidų, tai gi daug yra naudingesni sau ir visai draugijai.

Darbas neužmuša nei vieno, bet rupesčiai žudo daugybes. Kas gi tai rupestis? Juk tai manivas apie tą, ko nežinai.

Rupesčiai ne tik gaurumą iščiulpa ir energiją naikina, bet sugadina žmogaus darbą ir tuomi skriaudžia draugiją. Rupesčiai pakerta gabumą. Niekuomet žmogus neatliks gerai savo darbo, kada jo mintis yra užimtos kokių sielvartu. Jeigu nori ką geriausio padaryt, tai mintis privalo but ramios ir laisvos. Užimtos rupesčiais smegenis negali šviešiai, nuosekliai ir nuojėgiai mąstyti. Negali žmogus koncentruoti savo atydos ant kokio gero darbo, jeigu jo smegenų celės yra užnuodytos rupesčiais apie ką kitą. Įsisenė jusių sielvartninkų kraujas, anot prof. Elmer Gates ir kitų įžymių mokslo vyrų, yra užkrėstas nuodingomis chemiškomis esybėmis ir jų gaivalinės gijos yra sutraukytos. Aistrumas ir kiti vodingi jausmai padaro žmogaus smegenyse negeras chemiškas permainas, kurios šen—ten po visą kuną išsisklaidę sugadina žmogaus organizmą, sulauko sveiką jojo augimą ir paralizuoja visų organų veiklumą. Da visai nemokytas žmogus, ir tai žino, kad susirupinus, nesinori valgyt. Vadinas, užnuodytas bu na apetitas. Iš visų žmonių, sergančių viduriais, daugiau ne pusė yra sugadinę skilvį tuščiomis sielonėmis.

Žmogaus smegenų celės yra nuolatos plaujamos šviežiu krauju, iš kurio jos traukia sau reikalingą maistą ir gaivus.

mo syvus. O jeigu gi kraujas yra užmieštas įvairiais nuodais: baimės, rupesčio, rustybės, neapykantos ar pavydo, tai šitų smulkyčių celių protoplazma sukiesi ir ilgainiu sugenda taip, kad net prie beprotystės žmogų privaro. Žinomi faktai, kad iš susirupinimo išėina iš proto.

Štai kaip veikia rupestis ant žmogaus smegenų.

(Iš Orison Swett Marden).

Kregždunaitis.

Mūsų pratėvio akis nemato.

Senovėj gastrulių ant žemės buvo pilni kampai. Vienok, mes žinom, kad gastrulė paeina tik iš vienos kletkelės. Kletkelė dalinasi pusiau, kiekviena pusė vėl pusiau, o tos — vėl; ir taip toliau, kol nesusrinks visas kletkelių kamuolėlis. Vienoje to kamuolėlio vietoj siena pradeda linkti į vidų ir kamuolėly atsiranda tuštuma. Tos tuštumos sienos jau susideda iš dviejų klekeliu eilių. Tai gastrulė. Iš tokio gastrulės atsiradimo, darom įvedimą, kad gastrulė, o tuomi ir visi daugkletkiniai gyvunai paeina nuo gyvuno, ką susidėjo tik iš vienos kletkelės. Ta kletkelė, arba tas gyvunas, taip mažas, kad jo paprasta akis, be mikroskopo pagelbos nemato. Tą mūsų pratėvij, ką akis nemato, mes galim pavadinti, vienkletkiniu gyvunu. Nuo to vienkletkinio gyvuno paeina visi žemės gyvunai, o tuom ir žmogus.

Toku būdu, senovės mūsų pratėvis, tai vienos kletkelės gyvunas, ką neturėjo nei kojų, nei rankų, nei galvos, nei kitų organų. Visas jo organizmas krutejo visomis savo vietomis maistą priimdavo ir per visas savo organizmo vietas jo lieka nas išmesdavo. Kada atejo laikas daugintis, tai organizmas pusiau plysdavo ir tokiu būdu vieton vieno gyvuno, jau gaudavom du. Kiekvienas toks gyvunas laisvai sau plaukiojo vandenyj ir su kitais gyvunais nieko bendro neturėjo. Vienok kova už buvį turėjo smarkiai atsiliepti ant jų gyvenimo. Kad lengviau kovoti su kitais ir sau maistą rasti, juo toliau, tuo tankiaus prisieidavo atskirioms kletkelėms neatsiskirti viena nuo kitos, bet bedrai gyventi. Dabar, kada iš vieno gyvuno, jo suskilimu atsirasdavo du, o paskui iš dviejų keturi ir tt., tai jau kiekvienas naujas gyvunas pasilikdavo prie kitų. Jie dabar vedė bendrą gyvenimą prie vienos šaknies. Taip susitverdavo broliškos gyvunų kolonijos. Tarp atskirų gyvunų broliškos kolonijose turėjo atsirasti ir darbo pasidalinimas, kitaip gi — tie gyvunai neturėję būtų iš tų kolonijų jokios sau naudos. Dabar, vieni kolonijos nariai rupinosi visą koloniją apginti nuo priešų, kiti ją maitinti, tretį savo veislę didinti. Žinoma, tokioms kolonijoms sekėsi geriau gyventi. Ir žmonių gyvenime, jeigu 10 darbininkų susidės ir bendrai darbą pasidalinę dirbs, tai jie kurkas daugiau padarys, kaip kiti desimts darbininkų dirbdami kiekviens sau atskirai įvairius

darbus. Taip begyvendami vienoj kolonijoj įvairūs organizmai, ilgainiu, pasiliko įvairiais organais vieno organizmo. Kokį darbą kas atliko, tokiu organu ir pasiliko. Kadangi tokiose kolonijose vieną darbą atlikdavo ne vienas organizmas, tai ir naujų organizmų organai pasiliko sustatyti ne iš vienos kletkelės.

Kad aiškiau mums suprasti, kaip vienkletkinis pavirsta daugkletkiniu, prisiziurekim arčiau koralo *Monosceria Darwinis* gyvenimui. Tas koralas taip auge. Pirmučiausia koralo kiaušinis, arba taip vadinama koralo kiaušininė kletkelė, plyšta pusiau. Tas plyšimas atsibuna tokiu pačiu būdu, kaip ir plyšimas *amebos* (apie ką toliau) vienok, nuo *amebos* plyšimo jau skiriasi tuom, kad kiekviena kletkelės pusė gyvena ne atskirai, bet bendrai. Toliau, naujos kletkelės vėl plyšta ir jau turim keturias kletkeles. Tos keturios vėl plyšta ir gauname aštuonias. Tas plyšimas eina lyg toli kol negausim kletkelių kamuolėlio. Ant kamuolėlio paviršiaus pasirodo plni siuleliai, su kurių pagalba kamuolėlis gali vandeny plaukiot. Kartu su siulelių atsiradimu kamuolėlio viduryj atsiranda tuštuma taip, kad visos kletkelės susideda į vieną eilę. Kamuolis dabar pavirto į puslelę. Dabar gi, vienoj puslelės vietoj pradeda linkti jos siena į vidų ir susidaro iš puslelės du maišiukai viens įkištas į kitą taip, kad kraštai suaugę. Viršutinė siena, tai oda, o vidurinė — pilvas, o pasilikusi skylė — tai maisto priėmimui ir jo liekanų išmetimui vieta. Ilgainiu dvi eilinė puslelė pavirsta į suaugusį koralą, *Monosceria Darwinis*. Jis tuom mus mokina ir mums nurodo, iš kur atsirado mūsų pratėvis — tas pratėvis, kurio giminės ir dabar gyvena mūsų vandenyse. Tie dabarti nieji vandens gyventojai savo išveizda ir savo gyvenimo būdu labiau panašūs į mūsų seniausių gyvuną—pratėvij. Jie net to pratėvio artimesni giminės, kaip mes.

Ne, šie ysi pratėviai išrasti, kad tik erzinti rimtus žmones, ką netiki į visus tuos vaikiskus ir bedieviškus išmįslus!

Z. A.

Sziandieniniai idealistai.

(Feljetonas).

Piešiu idealistų paveikslą. Sceną dekoruoju diskusijų kambariu.

Bet kaip? Nuo ko pradėt? Ar pagal metodus garsiųjų feljetonistų, kurie užklupo lie tuvišką visuomenę, kaip Aprikos epidemija?

Ne! Prastai piešiu paveikslą, pradėdamas nuo nosių, nes ta svarbiausia kuno dalis. Be nosis žmogus, tai be vertės, arba visa vertė žmogaus priguli nuo jo nosies. Ar ne taip?

Ir taip, jie buvo tris nosys... Ne, ką aš sakau, ne nosis, bet vyrai, ir, supranta ma, turėjo po nosį. Du iš jų

skleidė idėją žodžių, o vienas raštu—taigi da buvo prakalbininkai, o vienas literatas.

Nosis prakalbininkų buvo palei akis priplotos, bet didelės ir panašios į akėtvirbalį, tartum rodė, kad už kelių varstų suosdavo praeivio mintis.

Ir suuo lė. Literatas gi turėjo kumpą nosį, kaip Naumiesčio aptiekoriaus, bet mažą, neįjautrią; už tat turėjo dyi ausis didumo kopusto lapo, ir viską girdėjo. Šiaip viskas buvo ant savo vietų: akis kaktoj, plaukai ant galvos, galva ant sprando ir burnoj 1-2 auksiniai dantys. Rankos prakalbininkų buvo žrupos, jos turėjo mimišką taktą šokėjo Petrovskam parke Petrapileje, arba zoologiskam scde pedagogo. Tik rankos literato buvo ilgos, kaip Šilavos vagio. Viskas kitas gi—buvo paprastai, tik vieno prakalbininko žemutinės drapanos nuolatos smuko žemyn. Figaros tikrai būtų lig „vadojų“, kad tik ne tos prakeiktos nosys!

Čia ne paveikslas!
Čia nei ne karikatūra!

Ne! Čia tikras paveikslas dviejų garsių prakalbininkų, užduočia kurių buvo buti visur pirmais prakalbininkais, daug kalbėti ir nieko nepasakyt.

Čia, vėl gi paveikslas literato mokančio rašyt korespondencijas, polemikas ir protestus, kurios prasidedavo panašiai: „Tulas X. N. „Pasaulės“ korespondentas, geriau sakant —plikabarzdis, sako, kad moteris progresistes turi nešioti raudonus sijonus. Protestuoju! Tas chamas drįsta mūsų tautiečius ir tt“. o baigdavo visad taip: „Tai tik aklo fanatizmo ir girtybės vaisiai. Švieskis, liaudie, (kaip kada, vientaučiai) ir kelkis iš lo targiško miego ir pažik savo priešą“. Ir po savo raštais padėdavo pseudonimą „Mgnissimus“.

Ar da ne paveikslas? Jei ne, tu literatui pridėsiu ilgus plaukus, vienam iš prakalbininkų trumpą smailą barzdžiukę, o kitam duosiu užsi-rukyt cigarą.

Jei da jums, skaitytojai, nepatinka tai nusipieškit geriau, o man jau ir taip išrodo aišku — aiškiau, negu paveikslai garsaus ir geniališkojo teplio ciaus p. Stirbio.

Taip, tai čia paveikslas trijų „didvyrių“, jaučiančių savyje galę pakreipti visą žmonijos istoriją, kur nori.

Jie sėdėjo ir kėlė smarkias tiskusijas. Iš kart palengva, įspudingai; paskui balsiau, o ant galo tai kiek balso turėjo — taip lygiai, kaip Pilviškių baraboninkas užsaukdamas antrą prekymetį, ar kaip Antocovas Philadelphijoj keikė bombistus. Literatas buvo bekvapis ir po veltų pasistengimų aprekti prakalbininkus, vis atkartojto p. Dubicko žodžius: „įsitemykit, atkreipkit atydą“, bet prakalbininkai netemijo ir nekrepė savo maloniosios atydos.

Jie diskutavo: Moteris turi dvigubus jausmus, kurijos pardavė vyrui, tad negali buti jam lygios. Taip, tiesa.

Dvigubumas arba daugumas jausmų silpnina fizinę spėką ir todėl jos silpnės fiziškai.

Silpnumas fizinis silpnina dvasiškai.

Kaip tai, nesuprantu! Stai! Moteris, pagal dvigubumą jausmus, pasiduoda vyrui ir stoja motinomis, o kaip motinos tai silpnės.

Taip! Dabar suprantu. Jo budamos silpnės fiziškai ir dvasiškai ir nerūdomas dvigubumas jausmus negali nei tiek panesti kaip vyras, nei išreikti, o tragediškai padėjime dvigubai greičiau alpsta, tai todėl jos negali būti vyrai lygios.

Bravo, p. Lauky, tavo tiesa!

Siųskim protestą, kad jas išbrauktų!

Bet, palaukit! Jei pareikalaus faktų, kur mes juos gaušim?

Na, tai dabar — egi nukalsim, kaip Wilkes Barrių konferencija ir laiške nusiųsim „Kovos“ archivan su išlyga, kad niekas ir niekad to laiško neatidarytų!

Bet, tai protestą galėtų atnest?..

Negalimas daktas! Vistiek yra faktai. Skirtume nėra, ar jie laikraščiuose tilpa ar „Kovos“ archivė guli.

Ura! išbraukti moteris!

Drauge, da parnešk krepšį alaus.

P. Norkus.

Musu civilizacija.

Tik ką sugrįžo namo kinietis studentas, kurs prabuvo keletą metų Amerikos universitetuose, ir jo tėvas paėmė kvošti, ką jis išmoko.

— Na, ką tu gero išsimokini Amerikoje? — klausia senas kinietis sunų.

— Aš išmokau civilizacijos, — atsako kuniukas.

— Kalbėk aiškiau! Ką tu manai iš to žodžio „civilizacija“?

— Naje, tėtuš, paveizdan, aš išmokau, kaip reikia padaryti pabriku darbininkus iš vaikų penkių, šešių ir septynių metų senumo.

— Taip? Stebuklinga! Iš tikro amerikiečiai gabūs! — nusistebėjo kinietis.

— Aš taip gi išmokau nuo kapitalistų, kaip surengti panikas, krizis ir tukstantis žmonių iš darbo pašalinti...

— Pastebėtina! Matosi, kad amerikiečiai yra puikūs zinovai politiškiosios ekonomijos, — sušuko tėvas.

— Taip gi išmokau persekioti tautystes, religijas ir laisvę žodžio, — kalbėjo vaikas.

— Ar su kuniškais kankinimais?

— O, ne, — tai ne civilizuoti įrankiai! Ten persekioja įstatymais ir spauda.

— Ak, tai amerikiečiai iš tikro turi tikros laisvės dvasią! — pridūrė tėvas.

— Aš išmokau gaudyti žuvis užmovus ant meškeries kabluko gyvą varlę, — toliau kalbėjo mokytas kiniečio sunus.

— Tas reiškia tikrai ameri-

kietiška sportą. Puiku! — pasake tėvas.

— Taip gi išmokau gyvus šunis pjaustyti mediciniškiems bandymams. Jie tą vadiną vivisekcija — paaškino sunus.

— Taigi ne veltui praleista tavo laikas. Mano sunau, tu iš tikro išmokai civilizacijos.

„Life“.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Kairieji liandies atstovai jau vėl pradeda dūmoje knebinėti po biurokratijos išvėlusį kailį. Perdėm nuodingi šašai ant valdžios kailio. Nieko nėra bjauraus Rusijoje, ko caro valdžia nebut išnaudojusi savo tikslams. Ji išnaudojo net ir kolera. Atstovas Ivanovskij, kurs neseuau išėjo iš Šlisselburgo tvirtovės kalėjimo įnešė dūmon teisingai apliudytą skundą ant valdžios, iš kurio matosi, kad ji tyčia platino po kalėjimus kolera, kad politiškai kankiniai užsikrėtų ir numirtų. Žinoma, tokis budas nusikratymo valdžiai negeistinių sau žmonių revoliucionierių yra lengvas; bet valdininkai visgi bijojosi dūmos, kad ji neikištų savo nosies į tokį koleros besiplatimą kalėjimuose; todėl norėdami savo nedorus darbus užlepti griežtes da prie kitokių žmonių Suzinota, kad aplaugh Sziesselburge pasimirusių žmonių ne tik tai nebuvo kalėjimo užveidų daktarampranešta, bet knygoje atžymėta, kad: „tie ir tie išsiųsti Siberijon“. Tuomtarpu tie valdžios tyčia užnuodyti kolera jau ilsejosi po žemėmis amžinūniegu! Ar gi nereikėtų tą biurokratijos kailį nudirint ir apvilkti Rusijos valdžią tikru konstitucijos autoritetu? Bet kas jau ne viena diena padarona. Nors ir nenoroms, prisidina laukti su Tolstojum žmoniū „Prisikelimos“.

Anglija. Aną savaitę atstovu rume atsitiko nepaprastas incidentas. Vos tik atvėrus posėdį, pasigirdo nuo galerijų iš pašalinių žiurėtojų moteriškas šauksmas: „Mes reikalaujame moterims balsu!“ Tuom pat sykiu pasipylė nuo viršaus ant atstovų galvų pluoštai moterų sufragisčių atsišaukimų, kuriuos bėrė vienas vyriškis šaukdamas: „Aš esu vyriškis ir protestuoju prieš moterų skriaudimą!“ Durų sargai vyriškį tuojau išmetė laukan ir griebėsi prie šaukenčių moterų. Jų buvo viso labo tik dvi: Muriel Matters ir Helen Fox. Bet jas išmesti pasirodė ne lengva, nes jos buvo prisirakinę lenciugais prie geležinių paramėjų. Tik atsiubavus paramėjų gabalus nešte išnešė abidvi vis dar šaukiančias sufragistes laukan ir atstovai vėl ėmėsi prie darbo. Ant tolesnio nutarta, į galerijas nebeileisti žiurėtojų.

Bedarbė Anglijoje kassykis igauna rustesnį pobūdį. Parlamento atstovas Hardie pranešė, jog pastaruojų laiku jau neturį darbo 2.250.000 darbininkų, kurių 750.000 yra amatninkai. Taigi reiškia, kad išdirbystės sustoja. Rods valdžia paskyrė 15 milijonų dolerių

naujų darbų pranimui, bet tas da jokios žymės nepadarė.

Balkanų pussalis. Jokios permainos į geresnį da nesimato priešaky. Europos valdovai vis tebešneka apie sušaukimą konferencijos, o Austrija vis da nenori dalyvauti konferencijoje, jeigu joje nepripažins prijungimą Bosnijos ir Gercogovinos įvykusių faktų. Bulgarija gi jau pradeda su Turkija taikintis, žadėdama šiai atmokėti už Rumelijos gelezinkelį \$13.500.000 po \$800.000 ant metų. Tuom tarpu Serbija vis da griežtai tebe protestuoja prieš Austriją už pasigriebimą Bosnijos ir Gercogovinos. Serbijos parlamentas net atsišaukė į Rusijos dūmą, kad jos protestą paremtų, vienkart ir serbų kunigaikštis Jurgis pribuvo į Petrapilę, įieškodamas sau caro talkos. Matomai Serbija nori iššaukti karę. Pereitą savaitę Austrijos valdžios sugriebė savo teritorijoje daugybę ginklų, tarpe jų 40.000 šautuvų, vežamų Serbijon. Turkijoje taip pat atgaleiviai bando kurstyti valdžią prie karės, bet nesiseka. Ką ligonis gali veikti? Beto pas juos pačius viduriniai maištai jau grūzdžia. Arabijoje sukilo batalijonas turkų kareivių. Pribuvus iš Salonikų kitiems trims buriams valdžiai ištikimų kareivių, užgimė dielis mušis su maištininkais, kurių penkiolika užmušta.

Prancuzija. Pereitą savaitę tik-tik nebeužsikūrė nauji ergeljai tarpe Prancuzijos ir Vokietijos valdžių, kurios ir be to jau gana pikta snairtojasi. Dalykas tame, kad dar pavasary, prancuzų kariume nei apgulus Marokos tvirtovę Kasablanko pasirodė, kad iš prancuzų tarpo pradėjo pabėginėti kareiviai. Praėjusią gi savaitę išsišaukino, kad visi pabėgusieji yra vokiečiai, kurie pirmiaus buvo įstoję į prancuzų legijoną kareiviaut. Pabėgeliai mat galėjo savo armijos slaptas murinams parduot ir prancuzų valdžią pilną tiesą turėjo nuožvalgaut, kad vokiečių valdžia tyčia įterpė savo šnipus į savo kaiminkos armiją. Vokietija vienok nuo visko išsigynė, o raštiškų prirodimų neesant, Prancuzija gana garsiai pasibarė ir ant galo regis bus visas incidentas pavožtas po diplomatišku bliudeliu.

IŠ VISUR.

Rusijos kai-kuriose gimnazijose švietimo ministeris leido išguldinėti tarptautišką „Esperanto“ kalbą, kas yra nepaprasta naujiena iš to atžvilgio, kad tenykštė valdžia nuo visko naujo žėgnojasi.

Baltijos juroje buvo užbėgęs ant seklumos rusų šarvuotis „Oleg“, kurį vos su dideliu vargu pasisekė nustumti gelmen. Už darbą reikalaujama 250.000 rublių. Juk tai visai nedaug!

Varšuvoje policija surado gražiai įtaisytą senų krasos markių valymo pabriką. Dėlto vyriausi rusų krasos valdyba

nusprendė ateity rusiškų markių pavidalą permaintyti, markių dažai bus itin lengvai nuplaunami, be to da ant siunčiamųjų laiškų krasos markės bus ylukėmis perduiriamos.

Čekų sostapilėje Pragoj užgimė tarpe čekų ir vokiečių studentų riaušės. Dalykai sugedo iš to, kad čekai nutarė vokiečių studentų neleist ant savo balius, o šitie nusprendė nežiurint į jokią kainą, baliuje dalyvaut. Pasekmė to buvo visuotina kumščių kova pirmiaus tarpe studentų, o paskiaus tarp pašalinių miestėlių ant gatvės, kurie kiekvienas visgi norėjo už savo tautystę pastovėt. Galiaus pavirtė ta kova į karštas čekų prieš visus vokiečius demonstracijas. Per tą visą laiką čekai išdaužė daugelį vokiečių langų, durų ir kaip mažiau skaitlingė sniū, daugumą apkulė.

Brazilijos respublikoj praėjo tautiški rinkimai senatorių. Senatoriaus ploščių gavo vienas garsingas socialistų agitatorius, rašejas ir pirmiau buvęs Portugalijoje redaktorius Castro Pinto. Su jo propagandos pagelba į šios respublikos žemąjį parlamentą jau 12 socialistų išrinkta. Taigi Pietinė Amerika jau pralenkė mūsų Šiaurinę. Juk ir mes turime ne mažai gerų socialistų rašejų ir redaktorių, bet da nei vienas į tokias vietas nepateko. Kame kliudis?

Kazi, bene lietuviai galės pasigirti savo seniausiu žmogum ant svioto. Laikraščiai praneša, kad į Minską atvažiavęs kokis ten Smitas iš Šaulių apylinkės. Jis gimęs 1771 metuos, taigi turi viso 137 metus amžiaus. Jo pati pasimirusi jau 70 metų atgal.

Į Londoną atkeliavo burelis rusų revoliucionierių; viso labo 32 ypatos, tarpe jų 10 moterų. Tai likučiai nuo garsaus rusų maistiniukų laivo „Potiomkin“. 1905 jie buvo pasidavę Rumunijos valdžiai ir gavę tenai šiokių-tokių darbus. Bet prasidėjus Rumunijos gelžkelių streikams ir areštam, jie pabugo, kad valdžia neišduotų Rusijai ir pasitraukė į Angliją, kur yra stipra rusų kolonija.

IŠ AMERIKOS

Indijonų savitarpine kova.

Iš El Paso, Tex. praneša apie didelę kovą įvykusią tarpe vietinių indijonų netoli Meksikos rubežiaus. Keletas šimtų indijonų genties *yaquis* pasirijo apgaleti savo kaimynišką gentę *popago* ir atimti nuo jų sodybas. Atėjus į kaimus *popago* šie matomai jų laukė ir apspitė su ginklais išskerdę *yaquis* apie 40 žmonių. Sakoma, kad juos sukursėusi Meksikos valdžia prie tokios brožudiškos kovos.

Ateivystės statistika.

Gale spalio mėnesio užsibaugusiais metais ateivių suskaitą parodo labai sumazėjus ateivystę. Pribuvo per šiuos metus

tiktai 232.711 ypatos, o pernai tuom patim laiku — 1.039.040. Taigi mažiau ant 856.329. Tik spalio 30 d. pribuvo iš Europos viena diena ant šešių laivų 2.623 ateiviai, ko nebuvo dar nei viena dieną per metus.

Vel prasidėjo darbo žadėjimai.

Vos tik laikraščiai apskelbė naujai išrinktą prezidentą, korporacijų numylėtinį Taft, tuojaus įvairūs pramoninkai pradėjo žadėti žmonėms darbus. Westinghouse turtingiausia Amerikoje elektrikos kompanija pranešė padariusi 5 milijonų dol. kontraktą su Pensylvanijos ir Kalifornijos gelžkeliais, plieno kompanijos apgarsino turį naujus apsteliavimus, tarp kitų — Pittsburgho Unit. St. Steel Corporation turinti pasigaminus net 11.000.000 tonų rudos išdirbimams, Naujojoj Anglijoj pramoninkai jau pradėjo atidarinet pabrikus. Gelžkelių akcijos pakilo nuo 1 iki 2½ pointų. — Tie žadėjimai labai kutena 2 milijonų bedarbių ausis. Kad tik jie neapvilgtų.

Ar tik užmusėjas?

Chicagoje suėmė dar vieną Rusijos išėivį, Kristoną Rudavičių, kurį rusų konsulis baronas Šilling reikalauja išduoti caro valdžiai, kaip kriminalistą. Anot caro valdžios liudininkų, Rudavičius su kitais 15 draugų, 1906 metuose, sausio mėnesy užpuolė turtingo plytų dirbėjo Kinzes namus, užmušė tris ypatas ir apiplėšė. Tai buvo Beneroj, Kuršzemėj. Rudavičius savęs kaltu nepripažįsta.

Pertankiai areštuojant tokius žmones, gimsta vėl klausimas: ar tik užmusėjas? Bene antras Paurėnas?

Iš Lietuvos

Lawrence, Mass. Niekad pas mus nebuvo tiek balių, kaip šiemet — beveik kas subata. Rengia visokiems tikslams, bet daugiausiai kokiam nors reikalui pinigų surinkti. Nusiziūrėjęs į tai ir mūsų kunigėlis parėngė balių 24 spalį, SLRKA vardu. Apgarsinimuose buvo sakyta — „visas pelnas eis ant gerų lietuvių naudos“. Išpėkit dabar: kas tie geri lietuviai, kurie kunigėlio baliu apsilaižys?..

Tą pačią dieną buvo parėngtas balius ir vietinės tautiečių jaunomenės, kuri likusį pelną žadėjo skirti V. Kuos raštams leisti. Bet, kaip da vietiniai lietuviai supranta vertę viešų ir tautiškų reikalų rėmimo! Iš 3000 su viršum čia gyvenančių lietuvių ant šio balius teatėjo vos 60 ypatų, o pas kunigėlį baliuje užė, kaip bitutės užrukytam avily! Suprantama, kad apie pelną nebuvo ką ne kalbėt: iplaukė vos 12 dol. su centais, iš kurių penki muzikantai paėmė po 50 c., už salę nebeėmė nieko, apmokėjus lėšas beliko \$4.00, kuriuos ir pasiūs Kudirkos raštams. Ačiu nors ir už tą vietinei jaunomenei, kad ji padarė, ką galėjo, visuomenės reikalų naudai.

J. Zukauckas.

Chicago, Ill. Lapkričio 25 d. čia buvo parėngtas „jubilejus“ atminčiai mūsų neužmirštinio istoriko S. Daukanto. Tai buvo tiesiau — prakalbos. Gaila, vienok, kad tokia puiki atmintis buvo sutepta kalbėtojų pasielgimu. Kalbėta buvo apie socialistus ir sulyginta jie su anarkistais, vagimis ir kit. nešvariais zodžiais išvadinta, kurių nepadoru nei laikraštyje atkartot. Esą, socialistai mano padaryti lygybę tokią: duos vienam langą, kitam duris, trečiam zovieškus, ketvirtam kamina, — na ir bus lygybė! Tiek mat išmano apie socializmą mūsų kalbėtojai.

Kazi, ką pasakytų, atsikėlęs iš kapų mūsų istorikas Sim. Daukantas, girdėdamas jo paminejimo dienoje taip nevalyvai kurstant vienus prieš kitus? Oi, jis verktų, griaudžiai verktų!..

S. Strazdas.

Brooklyn, N. Y. Pas mus cukrauniose iškilo aikštėn labai nešvarūs perdėtinių darbai, kurie neturtingiems darbininkams labai daug lešiuvo. Mat bedarbėmis naudodamies perdėtiniai pradėjo imti nuo darbininkų kyšius: tai paims nuo vieno \$5.00 ir duos darbą, o už poros dienų gauna kokią priė žmogaus priekabę ir vėl išveja laukan. Kiti sako mokėją net po 10, 15 ir daugiau dolerių ir vis tapo tokiu pat budu nukropti. Tokį „biznį“ darė su lietuviais, lenkais ir kitais svetimtaučiais, ypač Arbucklio cukraunėje. Viena moteriškė atėjo į cukraunios ofisą nešina kudikį ant rankų ir verkdama pradėjo skųsties, kad perdėtinis paėmęs nuo jos vyro \$10.00 kyšių ir savaitę padirbus, atstatęs. Taip gi ir kitų keletas darbininkų ėmė skųsties ant užveidų. Prasidėjo tirinėjimai ir pasirodė, kad nuo tų darbininkų perdėtiniai tiesiog kas subata imdavo sau dalį uždarbio! Pakilo skandalas. Perdėtiniai ginėsi. Vienas perdėtinis (lenkas) net kunigą su kryžium atsivedė pabrikan ir siekdino darbininkus, begu jie tiesą kalba. Visi nusikraustieji prisiekė ir dalykas buvo užsibaigęs tuomi, kad keletą perdėtinių atstatė. Vienok virto kitaip! Perdėtiniai vėl buvo priimti, o paskiaus išvaryti visi tie darbininkai, kurie skundėsi. Kiti buvo čia dirbę net po trejus ir daugiau metų.

Tokia tai teisybė pas pabrikanus! Darbas — kaip ir loterija: uždejęs išlošei — gerai, o pralošei — niekam nesiškęsk!

Antas M. Rukas.

Iš Lietuvos.

Vilnius. (Mūsų koresp.). Šiemet anksti pradėjo rodyties šaltis. Spalių 20 (7) taip buvo šalta, kad Vilniaus miesto žmonės žiemiškai apsirėdę vaikščiojo. Iš pradžios rudens labai daug lijo, bet dabar taip sausa, kad vėjas dulkes nešioja.

— Juozo Paketurio („Lietuva“) knygynas Vilniuje su-

bankrutijo. Pats Paketuris buvo vidurvasarį parvažiavęs į Senapilę — ten, kur jau anksčiau turėjo atidares savo knygyno skyrių. Dabar tą savo knygyną Senapilėje pardavė And. Virbylai, kurį policija, kratą darydama, uždarė...

Vilnuotasis.

D-ras J. Basanavičius. telegrama pasveikinęs naują Bulgarių karalių Ferdinandą gavo iš jo padėkos telegramą.

Mokytis šunes. Neseniai įkurtoji Rusų draugija šunų mokymo policijos ir sargybos tarnybai rengia spalio 19 d. Peterburge didelį tu šunų mėginimą. Į tą mėginimą bus gabenami šunes iš Vilniaus ir iš Vokietijos. Tokių šunų bus ten nugabenta viso labo 50. Už geriau išmokytus šunis bus skiriamas dovanos. Tos parodos tikslas yra parodyti valdininkams ir publikai, kaip šunes yra jautrūs ir tinka policijos tarnybai; be to dar peritikrinti, kuri šunų veislė labiau tinka ūkiam mokslui.

Iš Suvalkų pusės. Kaip pasirodo, ne visuose „Sviesos“ skyriuose buvo padaryta kratos. — Vilkiškiųje kartu su „Sviesos“ knygos užpečėtyta ir „Savitarpinės pašėpos Darbininkų Draugijos“ kasos knygos. — Pas mažąmį Baroną paimta apie 10 laišku iš Amerikos. — Arti Liudvino suimta siuvėjas Pukas.

Lietuvių Mokslo Draugija. Nuo spalio m. 1 dienos Mokslo Draugija persikėlė naujan butan Franciškonų klioštoriuje. Todėl Mokslo Draugijos nariai kaip ir visi tie, kurie turi su draugija susišėmus, yra prašomi, kreipianties į josna su įvairiais reikalais, dėti ant savo laišku, sušėntini ir tt. sekantį adresą: *Lietuvių Mokslo Draugijai Vėlniujė, Lydos gatvė No. 7 (Litovskomu Naučnomu Obščestvu, g. Vilno. Lidiskij per No. 7).* Šituomi pat adresu prašau siuntinėti ir visus Draugijai skiriamus laikrašėius, knygas ir tt.

L. M. Draugijos pirmininkas.

Dr. J. Basanavičius.

Dar apie Bezdanų stoties apiplėšimą. Rusų laikraštis „Peter. Vied.“ praneša, jog apiplėštam traukinyje buvo apie 2.400.000 rubl. iš kėrių 1.800.000 rubl. buvo jau pagadinti popieriniai pinigai. Plėšikai pagrobė 475.000 rubl. pinigais; 199.000 rubl. pinigiskos vėrtės popierų; 253.000 rubl. jau netikusiu popierinių pinigų ir 22.288 rubl. surinktu stotyse iš gelžkelio bilietų pardavimo. Primant, jog 253 tukstančiai rubl. jau niekam netikusieji pinigai ir jog krasos valdyba gali atsakyti nuo atsakomybės už juos kaip lygiai ir nuo 22.288 rubl. iš gelžkelio bilietų pardavimo, laimėtu tuomet dar lieka pagrobtų 674 tukst. rublių.

Vilniaus teismo rumai nutėisė Baltstogyje 1) Alfonsą Krasovskį, 22 metų dviems metams tvirtovėn ir 2) Jokubę Limonė 21 metų iš Gardino vieniems metams tvirtovės. Abu buvo kaltinamu už pri-

gulėjimą prie Lietuvos socialdemokratų partijos.

„Vil. Žin.“

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Visų kuopų atyđai.

Patėmijau viešą atšėsaukimą 8-tos kuopos iš Mahanoy City, Pa., kuriame rugojama ant Centr. Raštininko už tai, jog jis neišpildė kuopos prano ir neleidėsi siųsti kuopai knygu už pusė kainos. Rugoti, žinoma, verta, nes šiuom kartu pasielgimas Centr. Raštininko nebuvo niekuomi tiesuotas: jam vertėjo prisitaikyti Susivaziavimo nutarimū ir reikalaunamas knygas pasiųsti. Vienok aš noriu patėmyti, kad ateityje panašioms painėms atsitikus kuopos elgtūsi ne taip, kaip pasielgė minėta 8-ta kuopa.

Jeigu Centr. Raštininkas, ar kitas Centr. Valdybos narys pasielgia neatsakančiai, tai dar nėra spirtino reikalo rašyti skundus į organą: tam yra draugijos pirmininkas ir vertėtu pirmiausiai jam apie tai pranešti.

Pirmininko privalumu yra daboti ir laikyti tvarkoje visus draugijos reikalus; jis atsako už tvarką kaip visos draugijos taip ir už vidurinę tvarką pačioje Centro valdyboj. Jeigu taip, — tai jis turi žinoti visus reikalus ir padėjimą draugijos, nes kitaip jis joku būdu negali išpildyti savo pareigos. Todėl, atsitikus kokiems nors kėblumams, ar nesusipratimams ar tai tarpe kuopų, ar tai tarpe kuopų ir Centro Valdybos, viršininkai kuopų turi apie tai pranešti Centr. pirmininkui. Jeigu kuopos paorės prisilaikyti šito patarimo, tai mūsų reikalai eis daug sparčiau, daug slidžiau ir be nereikalingo triukšmo. Pavyzdin, 8-ta kuopa tuojuas nusiuntė į organą skundą ant p. Ramanaucko už minėtas knygas. Ar p. Ram. pasibijojo to skundo ir išsiuntė tas knygas — nežinau, vienok kad tas skundas davė progą p. Sek. kitame numeryje aštriai atsikreipti jau prie visos Valdybos, — apie tai visi žinome, nes matėme. Bet, kaip galima kaltinti, pavyzdin, mane, jeigu aš apie tą reikalą dazėžinojau kartu su visais ir todėl negalėjau nieko gelbėti? Tuom tarpu jeigu kuopa būtų pranešusi pirmininkui, be abejonės ji būtų užganėdinta savo reikalavimuose daug greičiau ir būtų negadinusi kraujo kitiems TMD. sanariams, mylintiems sibaisėtinas, pervėrė net nejuo triušiasias širdis, erzino ne vieno nervus, bet paliepti nutilt jam jau negalima buvo, nes jis per daugelio krutines veržėsi. Po vieną galima lengvai nutildyt, bet ne minią Bandyta gązdint Dievu ir velniais, kalėjimais ir kankynėmis, bet nieks ne gelbėjo; sykį parodytas kelias moteries užsiliko omenyje ant visados, rasta jis tamsumoj, prasimušta per stropiausias sargybas. Uzdaryta prieš jas žinių šventinyčias — bet ir tos su laiku atsidarė. Pasisekė iš pradžių tik kelioms įeiti, bet tos išnėšė su savim po žarijėlę ir uzdegė minias. Rinko savo tamšesnes seseris į būrius, išro-

dė joms jųšų verguvės šaltinius, — jųų nežinią liepė vienyties ir kovot. Vienybėje — galybė — tą ir kudikis jau supranta. Prie tos žinyčios išminties ir iššėliuosavimo labai status kelias, ne sykį reikės da parpult ir parslyst, bet buriu einant, galima bus tvirtesnėms silpnesnes prigėlbėt. Ir toji pasikėlimo dvasia platinosi, kaip kokia epidemija apėmė ne tik civiliztuotas vietas, bet ir ten kur da aršiausia moterų vergija tebeviešpatauja, — Turkijoje, Japonijoje, Persijoje. Pati pirmiau neįstengė iššėliuosuot, tai nors savo brolius sukėlė, — nes revoliucijū agitacija Rytuose priskaitoma yra iš didelės dalies, garbei moterų pabėgusių iš aršiausios nelaimės, sultano garėmū.

Priešingi kilimui progreso gaivalai suprato gerai, jog su moteries susipratimu, pasibaigs jųų aukšiniai viešpatavimo laikai, taigi stvėrėsi diplomatijos. Matant, jog ilgiaus neįstengs išlaikyti uzdarytas mokslaviečių duris prieš moterį, įleido jąją, bet įvedė tokią painią sistemą mokininėsi, idant moteris neįgautų tikrojo mokslo, bet vien tik paviršutinį supratimą, tokį koks jiems geras.

Sakoma yra, jog vyras valdosi gyvenime protu, o moteriskė — jausmais ir širdžia, ir tankiausiai, ačiu neturėjimui tiek proto (kaip manoma yra) ir fzyišku pajėgu, moteriskė esą pastato save gyvevimo etikoje visa galva augšėčiau negu tas, neva visogalys vyras. Taigi tose suteiktose moterims mokslavietėse stengiasi įduoti jai tik paviršutinę žinią, o užmušti visus kiltus žmogiskus jausmus. O kas iš žmogaus būtų jausmū! Ar gi tai nėra šaltas automat, kurį kaip mės norime, taip pagal savo pažiras paverčiame? Ir vėl moteris liko prigauta: — vieton suteikti žinią jos tobulinimui, padavė ją didesniai išnaudojimi ir pavėrgimui stipresnių. Mačiau neseniai laikraštyje, jog Maskolijoje visose augštesnėse mokslavietėse, kur buna išguldomas mokslas nesiduodantis apsupti melagystės skraiste už drausta lankyties moterims, net ir kaipo liuosoms klausytojoms. Ne gana to. Taip pasirodė pavojinga, jog nei į kiemą, nei į priemenę mokslavietės negali but įleista!

Nors ikšiolai moterei yra užmetami per svietė kritikus tokie vardai, kaip: silpnybė, ne tvirtumas, viliugystė ir šimtai kitokių, bet gyvenimas ką kitą parodo. Suteik sveiką žinią ir apšvietą moterei, o jinaj pastos galingesne veikėja progese, negu vyrai. Dėlto šios gadynės valdonai ir stengiasi visomis spēkomis suturėt jąją nuo to sveiko mokslo.

But jau aš čia per toli nu klydau nuo pradziuos. Kada ir lietuvė moteris suprato nau dingumą ir galybę vienybės, pradėjo ir jinaj rinkties į burelius; nors tie bureliai nekartą suorganizuoti su taip idealiskais siekiais, atnešdavo vien tik materijaliską pašėlpą, bet ką darysi — sunku buvo kitokiu būdu pritraukti mus moteris prie vienijimosi; jeigu kur nebuvo nau (Žiurėk ant 6 psl).

KRAUGERIAI.

(Paaukauta „Sviesos“ persekiojams).

Jūs lyg draskantys levai,
Lyg baisiausi vanagai, —
Vėl pradėjot baisiai siaust,
Mūsų žmones žmėt skaust....
Jūs pradėjot „Sviesą“ smaugt,
Kad negautų mokslas augt, —
Ką ji skleidė tarp žmonių.
Tai sulaukėm naujienų!..
Žmones gauda areštuot,
Knygas glemžia konfiskuot;
Policistas ir žandars —
Žiuri, kur tik ką nutvers...
Tai sulaukėmė laikų,
Šventos laisvės šermenų....
Rodės, viskas bus gerai, —
O čia smaug, vėl kraugeriai!

Liepkukas.

Raszliaviszkos naujienos.

Girdėti, Chicagoje yra sumanytas mėnesinis laikraštis lietuvių kalboje. Sumanytojai yra — pirmieviai žmonės. Vardas bene „Negeistinas Pilietis“.

p. P. Bunkšnaitis (141 Washington st New York City) praneša apie savo sumanytą — leisti „Didelį Amerikos Lietuvių Albumą“ kur patalpinta busiā paveiksiai visuomenės veikėjų: laikrašėiu leidėjų, redaktorių, sądarbininkų, parapijų klebonų, vikarų, klerikų vargonininkų, zakristijonų, komitetų, organizacijų ir draugysėiu viršininkų, daktarų, mokytojų, moksleivių, kalbėtojų, agitatorių, biznierių ir tt. Kviečia prisųsti paveikslius ir trunpus aprašymus: kieno paveikslas, iš kur paeina ypata, kur gyvena, kuom užsiima ir tt. Paveiksiai ir aprašymai bus atspauzdinti į knygą, kuriā prisųntusiejeje gaus pigiau paskirtokainos.

Žemiaus sekanti, pagal svetimus autorius sutaisyti rankrašėiai prisųloma yra leidėjams: 1) *Ko mus mokina žvaigždės?* Pagal pasakojimą Jono Nazirino, pusl. 40; 2) *Tabakas. Kaip jis žmonėms kenkia. Liaukime ruke.* Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo pritimų, pusl. 48; 3) *Pinigai, je atsiradimas, išsiplėtimas ir dabartinis stovis* Pagal Z. Kamiaschio rašinį, pusl. 40; 4) *Pir masis degindaris.* Šėsių veiksmų komedija Pagal L. Tolstojų, pusl. 32. Susinešti galima su rankrašėiu autorium: K. Stiklelis, Vilno. Antokol. Rusija.

McKees Rocks, Pa. yra rengiama leisti naują lietuvišką laikraštį „Lietuvių Žinios“. Leisias jį p. Geo. Baronas.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA.

Gerbiamoji „VL.“ Redakcija!

Teiksites patalpinti šiuos mano kelis žodelius, atsakymui ant laiško M. Mikolaviečienės.

Labai keistas ir įdomus pamokinimas, tilpęs N 44 „VL.“ dėl mašės, kur man nurodoma, kodėl aš nepagarsins gautuosius nuo Sviskio laiškus, kurie esą man nepriderėtų slėpti, o apskelbti viešai. M. M. darodo, kad aš apie tokius veidmainius neturiu tylėti. Čia kyla klausimas: kodėl mės pirma lengvai įtikim tokieis apgavikams ir priimam į savo tarpą, kada jau tik vienu nužvelgimu galima nusprėsti apie jų siekius?

Ant kiek žinau, kada Antonovas atvyko į Ameriką, tai buvo kuone į padanges lengvatikių iškėltas. O dabar, o visogalis! atsiranda moralistai iš tų pačių tarpo, kurie duoda vėjo, kad jie tapo apgauti. Apgarsinti privatiškum laiškus, — tai mano dalykas. Tuose laiškuose matyt, kad ir gi norėta atrast „kvailių“ ir pasi naudot iš to. O čia ant tokio užklydo, kuris netikėjo jų provokatoriškiems užmanymams. Aš duodu mūsų „didvyrių“ garbintojams

tokį patarimą, kad vieton tikėti ir giedoti alelujus nežinomiams parėjūnams, reikia patiems pasimokinti rimtumo ir buti žmogumi, o netikėti autoritetams, kuriuos mūsų „vadovai“ šiandien skubinasi iškelti iki debesų, o paskui smeigia ant visokių „kritikų“ jiešmo. Atsiranda koks savo tikslų jieškotojas, moka nuraminti mūsų jausmus savo gražkalbystės perlais, ir tuojuas pasinaudoja iš lengvatikių. Kas kalta, kad pati mūsų draugija išaukleja tokius gaivalus, o po tam kaltina tuos, kurie nieko bendro su tuom neturi. Aš esu ne moralistas, ir nemanau kitų mokint. Pirmu reikia pažint pačiam save ir dorą, o paskui kitus mokinti moraliskumo, tai butų daugiau naudos.

J. Bekampis.
Minersville, Pa.

Prie Griniaus išvadžiojimu.

„VL.“ 43 N. P. Grinius sako, kad aš notėjęs, idant P. G. nusiėmęs kepurę pasikloniojų žemai. Taip jis ir padarė per savo atstovus: o atstovai pasielgė net ne sulyg jo norą: mat P. t. savo laiške aiškiai sako: „Norėjau tą reikalą apskelbti laikrašėiuose, bet negaliu“... Bet negaliu, o J. S. Pruselaitis gali: jis apskelbė visą laišką ir tveria jam šelpti specialiską atelj. P. Grinius prilygina P. G. prie Jono Paurėno, — nori sulygint visuomenės akyse kmenuką prie Alpu. Liepia man tėmyti į šiandieninį surėdymą, į politišku praskaltėlių persekiojimus. Taip, neužginėčiau, kad persekioja; bet ne tokius, kaip P. G. — jis jau buvo Amerikoje ir jo čia nieks nekludė. Jis galėjo baigti mokslą Amerikoje, nes čia yra prieinamesnis; bet sakėsi, kad maskolių šnipai pascaui sekioja ir tyko jo, dėl to turis apleisti šią šalį. Dar tikrai nežino, ar šnipai tyko, ar ne, o jau kalba apie tai su didele baime. Žingėlu taip gi butų žinoti, iš kokių šaltinių p. J. Grinius sužinojo, kad visi lietuviski laikrašėiai yra verėiami į maskoliską kalbą ir perduodani konsuliui? Girdi, atšėsaukimas p. P. G. pagimdytų provokaciją. Juokinga. Atšėsaucimas pagimdytų provokaciją, o korespondenėijos tilpusios apie jo agitaciją Amerikoje ar gi negalėjo pagimdyti provokacijos? Pas mus vis sergama konspiracijomis, vietoj ir nevietoj; diurėk, taip ir vaikšėioja mūsų „veikėjai“ prišėkimšė „konspirativišku“ žinių, kurias tik pašėnabzdoms pasakoja. Kodėl p. Grinius tylėjo, usis suglaudęs, kada „Kovos“ redaktorius rašė išpustus straipsnius apie tulas ypatus, be reik įvardydamas. Mat tada ėjo apie kitus, o ne apie p. P. G.

Jeigu jau tvėrt kokia vieša įstaiga, tai reicia pirma padėti jai plačius pamatus, o ne atremti ant tos ar kitos tik ypatos. Tada jau visuomenė prijaus ir ta įstaiga prisėis apginti ne p. Griniui ar kam kitam, bet daugėsniai žmonių, kuriems jį rūpės.

Gelėžu Nesiotojas.

Vietines zinios.

—Brooklyno „Lietuvių Apšvietos draugystės“ vardu, p. J. M. Balėius mus prašo pranešti vietinei visuomenėi, kad lapkričio mėnesy nebus surengta tos draugystės prelekėcija, nes policijai pradėjus persekioti pirmėiškias organizacijas, negalima begauti svetainių. Ateityje gal vėl nusiramins valdžia ir vėl leis vartyti apšvietos darbą.

—„New York Journal“ apskelbė netikėtią dalyką: valstijų sekretorius Root, paliėpdanas ant rašto paliuosuoti Paurėną, davęs patarimą Rusijos atstovams, kad jie vėl galį Paurėną areštuot, ką šie ir padarė. Jei butų tas neteisėybė, tai Rootas butų minėtu laikrašty prišpyręs atsaukt. Bet jis nutylėjo. Matomai, kas tiesa! — Paurėno byla spalio 4 d. vėl pradėta nagrinėt.

—New Yorke einantis rusų pirmėiškias savaitinis laikraštis „Ruskij Golos“ susilaukė visai netikėtu priešų. Ant jo apšaukė boikotą net tris laikrašėiai: rusiskias mėnesinis socialdemokratų laikraštis „Russko-amerikanskij rabočij“, ir žyčių kalboje einą: „Forwaerts“ ir „Warheit“, buk už tai, kad „Rus. G.“ esąs spauzdinamas skebų spaustuvėje. Tuom tarpu jis yra spauzdinamas spaustuvėje tikrai priklausančioj į uniją — „Industrial Workers of the World“. „Ruskij Golos“ žada skųsti anuos socialdemokratų laikrašėius teisman už apšėmeizą ir kenkimą interesams, o bylos laimikį skiria Rusijos revoliucijai.

Pazvelgus atgal.

[SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS]

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

draugija, kurioje kiekvienas žmogus atsiduodavo bile-kieno ypatiskon globon—vargdienis priklausė nuo turtuolio, darbininkas nuo darbdavėjo, moteris nuo vyro, kūdikiai nuo gimdytojų. Ažiūtot išdalinėti tautos produktus tiesiai visiems jos sąnariams, pirmieji ir logiškesniais būdais, jį praversdavot laiką begalvojant painiausius išdalinėjimo planus: pas jus kiekvienas tautos turto daiktelis turėjo pereiti per rankų—rankas, iki ant galo tas patekdavo jūsų piliečiui, pavidale žmogų žeminančios almužnos.

Seniaus moteris ne tiek sekdamo paskui prigim-tą meilės patraukimą, kiek žiūrėdavo, ar vyras gal-les jai vidutiniškai gyvenimą suteikti; ir nors didži-uma moterų jau buvo apsišpręstę su tokiomis sąlygo-mais, vienok prakilnesnės iš jų matė tame didelį sau pažeminimą. Kas su tokiomis moterimis atsitikda-vo, kurios legališkai ištekėdamos arba ir be mote-rystės ryšių, nenoroms turėdavo save parduoti už duoną? Net ir jų sąlygų teisingesni žmonės, nors jau ir jie gan buvo su atbukusiais jausmais, negalėjo ramiai žiūrėti į tokį draugijos surėdymą; suprantama, jie pasikankindavo tik gailingais žodeliais apie moterų padėjimą. Jiems neparėjo į galvą, jog tai buvo žiaurumas ir stačiai apiplėšimas, kada vyrai pasigrie-bė sau viso svieto turtus, o moterims paliko elgeta-vimo ir viliojimo savo dalies amatą. Bet,—o persi-prašau, pons Vest, ir neimkit už pikta, kad aš pasi-leidau su tokiu smarkumu lėkti per jūsų gadyne, ku-rijoje vos šimtas metų atgal bėdina moteriškė kentė-jo sopulius, skriaudas ir gėdą; aš anaipol nemanau suversti ant tamstos galvos to visko, nes aš neabejo-ju, kad ir tamsta apgailaujate savo amžius klaidas.

— O, taip! Aš noriai priisiimu dalį savo gady-nės nuodemių—sušukau aš.—Viskas kuom aš ga-liu savo laikus pateisinti, tai nurodymas tamstai, jog pakol nebuvo tauta pribrendusi iki išdabijų organi-zacijai, nebuvo galima nei moteries padėjimas tinka-mai pagerinti. Jos vargų šaknis, kaip tamsta sako-te, kerojos prigulmybėje nuo vyro; bet iš to aišku, kad moteris negalėjo pasilikti neprigulminga pakol vyrų patį pasiliko liuosi vienas nuo kito. Aš manau, kad toks radikališkas persikeitimas moterų buvo ne-galėjo įvykti nepadaręs žymios permainos ir lytiškuo-se atsinešimuose. Tai bus gana žingeidus man iš-tirti dalykas.

Daktaras Lit atidžiai i mane pažvelgė ir tarė:

— Man regis, kad tamstai bus tas žingeidul. Tamsta dabar patėmysite, kad tarp mūsų vyriškių ir moteriškų atsinešimai labai atviri, laisvi ir mandagūs, toli gražu nebepanašūs į senovės įtemptus, suvaržytus ir veidmainingai nudotus lyčių sątikius. Abi lytys dabar sutiaka, kaip lygūs draugai ir šale meilės, ne-bėra kitokių nešvarių išrokavimų, kaip seniau buvo. Jūsų laikuose, kada moteris išimtinai rėmėsi ant vy-ro, jos beveik didžiausi laimė buvo—ištekėjimas. Taip bent mes randame tarpe jūsų buvusiųjų žemes-nių liaudies luomų. Kaslink labiau poliruotų jūsų žmonijos sluogsnių, tai buvo visai atbula sistema—moteri, kaip nieko negalinčiai, buvo skiriamai dideli kraičiai, ir čionai jau vyriškis turėjo prie moteries glaustytis. Dabar žiūrėkit į skirtumą: vargingosios moteriškės turėjo savo meilę siulyti, o tarpe turtin-gųjų buvo išsidirbęs paprotys, kad moteris kuogiliau-siai savo meilę slėpė, o vyriškis jai visą turėdavo išlieti. Ir kada turtingesnė moteriškė pasiskubinda-vo kokiām gražiam, o dar neturtingam jannikaičini apreikšti savo meilę, tai nebuvo galo jūsų draugijos nusistebėjimams; beveik su paleistuve tokią moterišk-kę sulyginavo. Naje, mūsų knygyuose poržiūrėję jūsų laikų autorius, rasite plačius ginčus apie tai, ar gali moteriškė, savo lyties nenužemindama, apreikšti vyriškiui meilę. Viskas tas mums dabar atrodo gry-nu absurdu, nors mes ir suprantame, kad prie jusi-kių sąlygų šis dalykas turėjo labai rimtas savo puses. Kada moteris prigulėjo nuo vyro, tai nors ji ir jautė širdingą patraukimą prie katro nors vyriškio, bet mandagumas ir nenorėjimas save nužeminti neleido jai to prisipažinti; juk pasisakyti vyriškiui, kad: „aš tave myliu“, būtų reiškę: „imk mane ir užliakyk“.

Apie šitą dalyką tamsta, pons Vest, bukite pri-sirengę atsakinėti, nes kada įeisite į mūsų draugiją, tai labai tankiai gausite užklausinėjimus nuo mūsų jaunuomenės, kuri, suprantama, labai interesuojasi taisiais senovės papročiais. *)

— Taigi dvidešimtojo amžiaus merginos pačios pasisako vaikinams savo meilę— aš pusiau juokais užklausan.

*) Paskiaus aš patyriaau, kad daktaro Lit perspėjimas buvo teisingas. Šių dienų jaunuomenė, ypač jaunos moteris turi neįsėmama šaltinį sau juokų iš devynioliktojo šimtmečio jaunuomenės apsiėjimų.

(Toliaus bus)

PILYPAS LANGMANN.

Baltrus Turazeris.

DRAMA TRIJUOSE VEIKSMUOSE, IŠ DARBININKŲ GYVENIMO PAIMTA.

VERTE A. M.-ČYS.

(Tąsa).

Turazeris. Ne mįslyk, kad aš rupinuos ar ru-pinausi apie tave. Suvisai ne. Dėl manęs tas nie-ko nereiškia, lyginai nieko! Tokiam nedorėliui, kaip aš, kas jam! Nors ir dešimts tokių, kaip tu, bu-tų nuteista ant dešimties metų—vistiek aš gaudiau Judošiaus pinigų, o toliau—mes nei vienam geru! Mano pinigai kišenėje, tegul pražyva visas pasaulis, pinigai pas mane!—Štai koksai aš! Suprant? Jei taip būtų viskas, kaip galėjo atsitikti su jumis, jūs butute galėję badauti viduržiemy, butute galėję ba-daut daugybėmis; butumėt galėję prašyt pas Geisle-ri, iki Geisleris nebut jus išvijęs už sprando; aš ne-pajudinčiau dėl jus nei piršto, neduodčiau nei krevero savo pinigų! Tai koksai aš buvau! O dabar—kita! Aš buvau beturėiu, nabagu ir likau; bet aš pasidary-siu tuom pačiu, ką buvau pirmiaus! Taip tuom pačiu Tiek mažai, o ištikrųjų mane taip prispaudė! Taip, mano miela!.. Tūkstantis velnių pas mane galvoje, kaip pragare. *(Jis dreba ir neraiškiai juokiasi).* Ha, ha, ha,—hi, hi, hi!

Mare. Dabar nėra reikalo persimainyt.

Turazeris. *(Sėdintis).* Oho! Tu nusiste-bėsi; bet tu pamatysi tą stebuklą *(nuša save į kruti-nę).* Aš pastosiu kitu...

Mare. Nemanyk perdaug. Tavo gyvenimą negalima daugiau perkeisti; kas buvo tai buvo; nors ir dangus kristų, gražinti nieko negalima.

Turazeris. Aš noriu išpirkti nuodėmę užgana-padarimu.

Mare. Nedaryk paikysčių.

Turazeris. Vieną pasielgimą reikia pastatyt prieš kitą,—kuris persvers.

Mare. Kas atsitiko, tai atsitiko, nieko nepada-rysi. O apart to, kam tau užganapadarymo, jei tu neįjantiesi kaltu?

Turazeris. Nekaltas!.....

Mare. Pamįslyk, Turazeri, pamįslyk! Ar tu norėjai taip pats padaryti, ar..

Turazeris. Mare, ką tu kalbi?

Mare. Tą, ką tu pats mįsli!

Turazeris. Męs visi žmonės.

Mare. Ji atnešė tau nelaimę, jijė tavo nelaimė.

Turazeris. Tu negalėsi man niekad dovanoti!..

Mare. *(verkdama).* Aš jau senai tau dovanojau...

Turazeris. Vardan pereito! Buk man gera!

Visą amžį aš neturėjau laimės. Nieko aš nepasie-kiu. Gyvenimas mano bėga, aš garbės netekau, vaikai numirė...

Mare. Palauk, Turazeri, palauk!..

Turazeris. Aš pervirš nusidėjau, Mare!

Mare. Ką-gi tu nori padaryti?

Turazeris. Nesirupink apie mane. Aš silpnas žmogus, bet likusią dalį gyvenimo aš noriu pergy-vent gerai.

Mare. Kas žino, ką tas roiškia —„gerai“! Aš nenoriu tave atkalbinėti, nei prikabinoti; elgkies, kaip tau liepia tavo sąžinė. Klausyk visad savo sąžinės, ir niekad os nedaryk iškrypimų. Kaslink viso kito, tai jau viskas pabaigta. Aš nieko neturiu prieš tave, mano dalykai stovi gerai.... pas mane viskas gerai, Turazeri.

Turazeris. Tavo geriausia duša visame pasaulyje.

Mare. Likies sveikas, Turazeri. Męs išvažiuo-jam į Vieną. Čion vistiek aš negausiu darbo. Su-diev!

Turazeris. Sudiev!

(Mare išeina. Užpakalinė dalis scenos, pamaži-temsta; prisakojje pustams).

SCENA IV.

Adolfas ir Turazeris.

(Adolfo išpradžių nematyt, per tamsą gilumoje scenos).

Adolfas. Turazeri!

Turazeris. Kas ten?

Adolfas. Aš, Adolfas.

Turazeris. Tu? Tu atėjai aplankyti mane?

Adolfas. Tu nemanyk, kad tave visi apleido nelaimėje.

Turazeris. Ką kalba apie mane kiti?

Adolfas. Maža ką kas kalba.

Turazeris. Iš tikro, turbūt mane šimtą kartų keikė, nei sveikos vietos nepaliko?

Adolfas. Bet nereikia užsigauti. Reikia su-prasti, kad mes neturtingi žmonės, ir gyvename iš darbo savo rankų, tu ir pats tą gerai žinai.

Turazeris. Na tai, ką gi jie kalba? Ką kalba Maiksneris, Zakaras?

Adolfas. Jie gailisi tavęs.

Turazeris. Ir daugiau nieko nesako?

Adolfas. Tu buvai visuomet geru draugu.

Turazeris. Aš buvau?

Adolfas. Taip daugel metų tu buvai pritinkan-

čiu ir pasitikimu draugu. Pasisuko silpna valandėlė.

Turazeris. Taip.

Adolfas. Tą patį kalba ir moteris, kaip aš gir-dėjan.

Turazeris. Kaip jūs dalykai eina apie darbą? Ar išties Kleplys nei vieną nepriima?

Adolfas. Tris priėmė—Zakarą ir da du, manęs nepriima, Maiksnerį taip gi ne....

Turazeris. Ar suradot jūs kokį nors darbą?

Adolfas.—Taip. Maiksneris pas Engelį, aš kanapinių pabrake. Kas su kitais, nežinau. Tokius senus, kaip aš, nelabai kas noriai priima. Aš pasa-kiu, [kad esu pramokęs ir suprantantis išdazytojas, tai mane priėmė ant bandymo. Bet kas gi iš to: mes neturime nei kreicero. Pati mano serga, visa jau savaitė kaip guli; nieks nenori skolinti.... Ar tu tu-či bent kiek pinigų?..

Turazeris. Turiu.

Adolfas. Duok, Turazeri, duok, nors guldeną. Aš nieko nekalbėjau ant tavęs blogo, ir štai aš atėjau pas tave, duok man nors kiek. Męs nekurenam jau dangiau kaip dvi savaiti, visuvai sustyrom nuo šal-čio, Turazeri; senė nekeliu.

Turazeris. *(stojasi ir griebias už kišenę).* Ne-laug pinigų, kurie pas mane liko; aš noriu sąžiniškai padalinti: tau atiduosiu pusę ir pusę mano pačiai *(atskaito popierines).* Štai tavo dalis *(jis atžengia bislį atgal ir umai atsikrėpia į Adolfą).* Imk iš sakyk savo žmonai, jog Turazeris padarė jum tiek gero, kiek galėjo. Ar pasakysi taip?

Adolfas. Aš kiekvienam pasakysiu, kas norės išklaustyt, jog Turazeris visuomet buvo kaip reikiant žmogui.

Turazeris. Iki silpnybės valandai...

Adolfas. Ant kiekvieno mūsų pagundymas veikia labai dručiai. Sunku pasilikti doru, kuomet nėra ką valgyt.

Turazeris. Sakyk, Adolfai; jei jis būtų atėjęs pas ką nors iš jūsų, jei būtų jus viliojęs gražiais žo-džiais ir pinigais; jei but buvęs pas tą sergantį ku-dikis ir nuo to but prigulėjęs jo pasveikimas; jei jam būtų prikablėję vienaip, kitaip,—ar būtų pasilikęs kas nors doru žmogui iš jūs?

Adolfas. Niekas.

Turazeris. Lyg aš kaltas, kad taip su manim atsitiko. Toks mano likimas; tai atsitiko kuomet aš buvau apverktinam padėjime ir kada lengviau buvo pult; štai kame buvo nelaimė. Jei aš ir bučiau prie-šinęs pagundoms, vistiek but taip išėję; juk aš sil-pnas žmogus. Bet dėlko aš turiu buti taip nubaus-tas, pakelti tokią sunkią bausmę? Kame gi dalykas?

(Adolfas išeina nepatėmėtas, girdėtis, kaip pamaži užsidaro duris). Štai kame klausimas! Kas gali man duot ant to atsakymą, pas ką reikia paklaust? Man pasakys: „eik į bažnyčią, ten gali paklaust, tave ten išklaustys ir duos atsakymą“. Aš žinau, ką man ten pasakys, saks: „tai buvo nuo Dievo pasiūstas ištyrimas. Jis myli užgana padariusius nusidėje-lius“. Ištyrimas! Koksai puikus ištyrimas! Tai mirtinas smugis! Jei visi nusidėjėliai būtų taip bau-džiami, kaip aš, nedaug liktų jų. Dėl manęs tas buvo visai nereikalinga. Aš pats nubaudžiu save, dėl to aš žmogus ir savęs valdonas. Taip, bet štai klausimas: ar bučiau nubaudęs save, jei būtų likęs vaikas gyvu; ar bučiau jautėsis save nusidėjėliu? Tiktai dabar aš susitaikiau su Mare, tiktai dabar aš išdalinau pinigų, tiktai dabar aš noriu save nubaus-ti. Jūs visi—man dovanokite, dovanokite, kaip žmogui išturėjusiam bausių smugį ant viso gyvenimo, kuris niekad neišdilis iš atminties. Vaikelis.... mano brangus, vargšas vaikelis.... *(Sėdasi ir uždengia burną delnais).* Po ilgai pauzai vidury tamsos pasi-rodė baltruose, ilguose marškinuose Baltrus; jis iš-tiesia rankas).

Baltrus. Tėtuk!

Turazeris. *(atsipeikėjęs)*—A, tai tu!.. Atėjai aplankyti mane? *(atsiklaupia)* Ko gi tu nori? Sa-kyk, ko tu nori nuo manęs, Baltruk, sakyk mano vai-keli *(paveikslas apkabina kaklą).* Tu atėjai dovano-ti savo tėčiui? Tai dėl to atėjai pas savo vargšą tė-tę? Tu likaisi tokiu pat geru vaikeliu, kokiu buvai visuomet. Tu nekaltini mane? Ne! ne!.... Aš taip pasielgiau tik iš meilės.... tik iš meilės!..

(Paveikslas atsitolina. Pauza, laike kurios Tu-razeris žiūri į tamsų paskui paveikslą. Girdėti bal-sai. Įeina Albina ir Nasveteris. Jiems atėjus vėla pasirodo sniesas. Turazeris juos pasiitinka, atsipei-kėjęs ir dvasioje subvirtėjęs).

SCENA V.

Turazeris, Albina ir Nasveteris.

Turazeris. Sveikas, Nasveteri. Tu žinai kur gyvena advokatas?

Nasveteris. Koksai?

Turazeris. Tasai, kur buvo apginėju teisme.

Nasveteris. Koks gi buvo tada?

Turazeris. Advokatas Švareveisas, ant Naujųjų Vartų gatvės, žinai ten naujam name,—ant kam-po? Netoli nuo čion.

Nasveteris. Na, žinau.

Turazeris. Begk greičiau pas jį, taip greit, kaip tik gali, atvesk jį čion! Paimk vežėją.

(Toliaus bus).

Pr. Dail.

Ruduo.

Dangus apsiniaukęs kasdien ašaroja;
Atšalanti saulė jam šypsos retyn...
Po lauką nuplikusį vėjas skrajoja;
Žali sodnų rubai kasdieną gelytn...

* * *

Ore lyg pritruko gyvenimo kvapo,
Lyg viskas aptilo prieš dalgį mirties...
Viens vėjas vaitoja ant busimo kapo
Jau baigiančios vėsti rudens prigimties...

* * *

Ir nors prasišvaisto dangus ukanotas,
Nors džiaugiasi saulei atgijus diena,—
N'atšila apmires, tamsus laukų plotas,
Tik žyla kas rytą labyn su šalna...

* * *

Ir liudna man žiurint į mirštančią gamtą;
Ji rudenį mano vis primen tankiaus...
Tikt ji vėl atgis, nes atgyti jai lemta,
O aš sykį mires n'atgimsiu daugiaus!..

„Viln. Žin.“

Neramumas.

Lietuvy broleli, ko gi nerimauji?
Kam širdžiai užduodi naujas kankines?
O gal tu tėvynės brangios gailistauji,
Gal lauki iš tenai vis linksmas žinias?
Ar gaili matušės, kuri užaugino,
Dainuodama liudnai prie tavo lopšelio?
Ar brangaus tėvelio, kurs vargti mokino,
Ar mielos seselės pas'lgai balselio?
Ar gaila gimtinės, prastojo namelio?
Ar nori išvisti Lietuvos lankas?
Gal kankina balsas sraunojo upelio,
Gal nori regėti Nemuno bangas?
Gal atmintis gaudaus užimo girelės,
Neduoda gyventi tau svetur ramiai;
Ar gal atminimas mielosios mergeles
Taip sunkiai kankina tave nuo seniai.

Naruševičius.

Krasos dėzutė.

J. Paoniui, Szkotijoje. Straipsnelis „Garbės jieškotojams“ netinka. Perdaug užsiil-mate, tamsta, su viena ypata, apie kurią visuo-menei visai neįdomu žinot, kur ji keliaus ir kur ji ką veiks. Jeigu ji atvyks Amerikon, tai bereikalo tamsta baimijatės, kad ji tuo-jims....semti dolerius ir gaus garbę. Čia do-lerių jau nelabai besimato, o amerikiečių tarpe oztarnauta garbė jau pradės įeiti į visai blogą priežodį. Jeigu tamsta tėjimate į mūsų laik-raščius, tai galėjote persitikrinti, kokią „garbę“ čia užsipelne pirmiau apsilankę agitatoriai,—jeigu tik apie garbę einasi kalba...

A. J. V. Feljetonėlis gana juokingas, bet turinys silpuokas. Gal pasiūsti „Kovai“, kuriai ir rašoma?

Mūsų žingunė.

J. Juod-nas—„Praėjus trejiems metams“.
A. Bernotas— „Tai buvo laisvės dienose“.
A. J. V.— „Trumpas feljetonas“.
P. Nor-bus— „Užpatentuota idea“.
R. A.— „Kas per-galės?“ (vertimas).
P. Mikolainis— „Dėlei leidimo V. Kudirkos raštų“.
J. S.— „Kame esam?“
F. Eismontas— „Kur mūsų vertel-gos?“

ŠPIKUČIAI.

MOKYKLOJE.

Mokytojas: „Petruk! pasakyk, kiek bus sudėjus tris ir keturis?“
Vaikas tyli. Mok.: Na, juk turi pirštus—suskaityk ir atrasi.“
Vaikas suskaito septynius. Mokytojas: „Gerai, o dabar la pridėk šešius prie septynių—kiek bus?“
Petruks mįslino—mįslino, galiausiai griebėsi anties čebatus. „Ką tu darai?“—klausė mo-kytojas. „Ponuli—rankų pirštų jau nebeuž-tenka!..“

dos, ten nejo.

Uzsizūrint iš psichologiškos pusės negalima jų per daug kaltinti; per tiek šimtų metų buvo pavergtos kaip tautos dalis; per tiek metų baudžiamos, ant galo argi turėjo per bėgius metų, kas didesnę nelaisvę, negu mus moteris išėjus už vyro! Yra išėmimai, bet tik išėmimai, — o kur visuomenė? Tą rodos nieks negalės užginti. Na, ir visas jos palengvinimas buvo, jeigu galėjo atsistoti geriaus materialiai, galėjo nors ant valandėles palengvinti tą nelemtą padėjimą, norint nesuprato, kad kartais su tais keliais grašiais pakinkydavo kitą da didesnę vergu. Dėlto ir šiandien jina tiki, jog kur materiališka nauda, ten ir gerovė.

Ne, brangi sesuo! Visas mus vargas ir visos žmonijos, vien iš mus pačių nežinystės paeina, nes pačios save pasivergėm. Nusikratyti tą vergu reikia spēkų dvasišku, o ne materiališku ar fizišku. Dvasiškos spēkos gaunamos per žinią, mokslą ir apšvietą; taigi švietimė.

Prieš keletą mėnesių tapo sutvertas Lietuvių Moterų Progresiškasis Susivienijimas Amerikoje; jo siekiai nėra pašelpa materiališka, bet vien apšvietimas. Nors buvo per tiek metų šaukiama, rašoma tai lietuvi moterei: „susiprask!“ Bet atėjus pradžia to susipratimo, daugelis tų vyrų ir pačių moterų, kurie buvo iniciatoriai to judėjimo, netik ką nepitarė, bet da su tokia ironija pasityčiojo iš to. Norėjęs paklausti jų, su koku siekiu jūs išjuokiate ir ką? ar patį savo užmanimui, ar tą keletą moterų, kurios su geriausiais norais jūsų užmanimus parėmė? Kam šiandien lietuvi moteris gali užsitikėti, nuo ko pasimokinti, kur atsispirti, jeigu patį užmanytojai iš savo užmanimų tyčiojasi?

Jei nebuvo tas Susivienijimas sutvertas ant praktišku pamatų reikėjo jums neatsitraukti, bet remti ir pakreipti į geresnę pusę. Antra, tas keletas moterų susirinkę juk nepaliko savo nutarimų neklaidingais, bet davė apsarstyt vis lietuviams moterims Amerikoje, perleidžiant nutarimus per viešą referendumą (nubalsavimą).

Šiandien laikas išsireikšti visų nuomonei, visiems, kuriems tik matosi reikalingumas apšvietimo lietuvi moterų. Kokia bus daugumos nuomė, tokia turės būti ir Susivienijimo dvasia.

Susivienijimas sutvertas ne keletui moterų, ne žienai partijai, bet visoms lietuviams moterims: ar socialistei, ar tautietei, ar katalikei, ar protestonei, bile lietuvi, lietuviškai kalbančiai moterei, norinčiai darbuotis apšvietimo dirvoje. Žinoma, atzagareiviškos propagandos tas Susivienijimas nerėms, bet ves sveiką apšvietimą, kuris netik suteiks žinią, bet ir tobulins žmoniškų jausmus, kurie moterims, kaip žmonijos motinoms taip reikalingi ir ant kurio veik visos gyvenimas remiasi.

Tiesa, Susivienijimo programos išrodo per daug politiškas. Konstitucija apima jau daugiaus šakų. Bet mes turime žiūrėti, su kuom mes tankiaus gyvenime susitinkam, ir kokia užduotis mūsų moterims svarbesnė, pirmiausiai tą ir pasiimkime, ir aiškinkim nesidrovėdamas kreikšti kiekviena savo pažiuras. Kada Susivienijimas įgaus daugiaus sanarių, bus daugiaus kuopų, tada galima bus pasidalinti darbu ir kiekviena kuopa galės darbuotis tame, kas jai bus parankiausia.

Tik, moteris ir merginos, nežiūrėkim jį su neūganėdiniu mu, ironija. Galima visose mokslo dalyse dirbti po vienu ryšiu, kad tiek pajėgų būtų kiekviera darbo. Toms, kurioms išrodo mus užduotis perzema, negana kiltu, tegul neignoruoja, nes ne tame žmogaus didybė, kad apsilpusi ant tavo kelio paspirsi, bet tame, kad parpuolusi prikelsi sudratinai kad galėtų toliaus ramiai keliauti savo spēkomis. Mokestis rodos taip mažas, jog negal nei vieną apsinkinti. Keliais centais, o galima tiek gero nuveikt; tik reik gerų norų. Neįstengiam išleisti perijodiško laikraščio, išleisim knygelę vieną-kitą, o mums jų tik reikia, be kurių nei žingsnio negalima žengti! Kada turėsim literatūros pašvestos daugiaus mus reikalams, tada ims moteris geresnis noras prie skaitymo, nes kas gi nenorės skaityti dalykų, kurie bus patarimais jo gyvenime? O skaitymas yra didžiausis kerėtojas, kuris tau visur duris atidaro, net ten, kur jokia žemiška spēka negali pasiekti, mokslas vis išstiria. Nors bent savo iluzijose galėsi sau persistatyti dalykus, kurių gyvenimas tau gryna akia nedavė pamatyti, apsipazinsi su dangeliu dalykų, įgausi žinių, daugiaus patirimų, užgrudysi save nesmagumuose, nes jau tavo protas sieks augščiau, mokėsi gal jui išsilenkti, ir tada įgysim net daugiau ir energijos savo kovoj už buvį, — nes kova tankiausiai buna laimėta su geru apokavimu, o ne su fiziškais spēkomis.

Taigi, guodotinos moteris, imkimės prie darbo, nežiūrėkim, kas mums skiria vien „bulveskus“, ir kaip kiti vėl primeta „tautiškus akinius“, „sociališkas žabangas“. Palikim tą viską į šalį, o drūtkim savo Susivienijimą, kuris užsilms moterų apšvietimo pilnoje to žodžio prasmeje. Pripartiviškų klausimų patį gyvenimas mus prives, ar mes norėsim, ar ne, — bet pirmu korim prie to prisirengti, kad neužkluptų mus nežinėje. Vienpusiškai akiai neužsitikėkim niekam; jeigu ką užsiimi, reikia pirmu pačiam persitikrinti. Į gyvenimą reikia plačiai žiūrėti. Fanatizmas nors su geriausiai norais, puikių rezultatų niekad neatnešė, neatneš ir mums moterims.

K. A. Gilbertienė.

Dėlei Balevičiaus straipsnio.

Perskaičius p. Balevičiaus straipsnį „VL“ N. 42 visgi pasilieka atdaru klausimas:

gramas išrodo per daug politiškas. Konstitucija apima jau daugiaus šakų. Bet mes turime žiūrėti, su kuom mes tankiaus gyvenime susitinkam, ir kokia užduotis mūsų moterims svarbesnė, pirmiausiai tą ir pasiimkime, ir aiškinkim nesidrovėdamas kreikšti kiekviena savo pažiuras. Kada Susivienijimas įgaus daugiaus sanarių, bus daugiaus kuopų, tada galima bus pasidalinti darbu ir kiekviena kuopa galės darbuotis tame, kas jai bus parankiausia.

Tik, moteris ir merginos, nežiūrėkim jį su neūganėdiniu mu, ironija. Galima visose mokslo dalyse dirbti po vienu ryšiu, kad tiek pajėgų būtų kiekviera darbo. Toms, kurioms išrodo mus užduotis perzema, negana kiltu, tegul neignoruoja, nes ne tame žmogaus didybė, kad apsilpusi ant tavo kelio paspirsi, bet tame, kad parpuolusi prikelsi sudratinai kad galėtų toliaus ramiai keliauti savo spēkomis. Mokestis rodos taip mažas, jog negal nei vieną apsinkinti. Keliais centais, o galima tiek gero nuveikt; tik reik gerų norų. Neįstengiam išleisti perijodiško laikraščio, išleisim knygelę vieną-kitą, o mums jų tik reikia, be kurių nei žingsnio negalima žengti! Kada turėsim literatūros pašvestos daugiaus mus reikalams, tada ims moteris geresnis noras prie skaitymo, nes kas gi nenorės skaityti dalykų, kurie bus patarimais jo gyvenime? O skaitymas yra didžiausis kerėtojas, kuris tau visur duris atidaro, net ten, kur jokia žemiška spēka negali pasiekti, mokslas vis išstiria. Nors bent savo iluzijose galėsi sau persistatyti dalykus, kurių gyvenimas tau gryna akia nedavė pamatyti, apsipazinsi su dangeliu dalykų, įgausi žinių, daugiaus patirimų, užgrudysi save nesmagumuose, nes jau tavo protas sieks augščiau, mokėsi gal jui išsilenkti, ir tada įgysim net daugiau ir energijos savo kovoj už buvį, — nes kova tankiausiai buna laimėta su geru apokavimu, o ne su fiziškais spēkomis.

Taigi, guodotinos moteris, imkimės prie darbo, nežiūrėkim, kas mums skiria vien „bulveskus“, ir kaip kiti vėl primeta „tautiškus akinius“, „sociališkas žabangas“. Palikim tą viską į šalį, o drūtkim savo Susivienijimą, kuris užsilms moterų apšvietimo pilnoje to žodžio prasmeje. Pripartiviškų klausimų patį gyvenimas mus prives, ar mes norėsim, ar ne, — bet pirmu korim prie to prisirengti, kad neužkluptų mus nežinėje. Vienpusiškai akiai neužsitikėkim niekam; jeigu ką užsiimi, reikia pirmu pačiam persitikrinti. Į gyvenimą reikia plačiai žiūrėti. Fanatizmas nors su geriausiai norais, puikių rezultatų niekad neatnešė, neatneš ir mums moterims.

K. A. Gilbertienė.

Dėlei Balevičiaus straipsnio.

Perskaičius p. Balevičiaus straipsnį „VL“ N. 42 visgi pasilieka atdaru klausimas:

gramas išrodo per daug politiškas. Konstitucija apima jau daugiaus šakų. Bet mes turime žiūrėti, su kuom mes tankiaus gyvenime susitinkam, ir kokia užduotis mūsų moterims svarbesnė, pirmiausiai tą ir pasiimkime, ir aiškinkim nesidrovėdamas kreikšti kiekviena savo pažiuras. Kada Susivienijimas įgaus daugiaus sanarių, bus daugiaus kuopų, tada galima bus pasidalinti darbu ir kiekviena kuopa galės darbuotis tame, kas jai bus parankiausia.

koks reikalas skubinties su išleidimu Kudirkos raštų, kad jie jau išleisti, neišparduoti, išleistojas Paukštis yra užmojęs autoriui už rankraščius; ir jeigu dabar TMD. išleistų tuos pačius raštus, Paukštis savosius nors ant laužo galėtų deginti. p. Balevičius sako, jog TMD-ės išleidimas neužstos kelio Paukščio išleidimui, nes bus brangesnis. Neužstos kelio tikrai tokiam atvejui, jeigu jų nieks nepirks, — bet tada juk ir išleidimas nėra reikalingas. p. Balevičius aiškina, kad kitos tautos taip daro, išleidžia po keletą kartų to pačio autoriaus raštus. Tas yra teisybė, išleidžia ir randa pirkejus, nes yra turtingesnės, bet šiame atsitikime da nei pusė pirmos laidos nėra išėjus į svietą. Jeigu TMD. jau pradėjo rinkimą, tas nėra bloga, darbas neprapuls, tik tuom syk nėra ko skubinties su tuom; geriaus paimti dabar ir išleisti Mačio raštus. Tas yra jau senai nutarta, lieka tik tai išpildyti. O Kudirkos raštai neprapuls. Atspausiti spaudintus raštus visada bus laiko.

Ant užmetimo p. Balevičiaus, jog aš senai turejau girdėti apie išleidimą Kudirkos raštų, galiu atsakyti tiek, kad esu girdėjęs, bet tik nuo Balevičiaus dažinojau, jog Mačio eiles padėtis į šalį. Prie tos progos Balevičius baro mane ir už Susivienijimą, sako, kada Susivienijimas sukisio tukstantis dolerių į spaustuve, tada Matulaitis duoda rodą parduoti ant svarų. Iš tikro ir šiandien nematau, kaip tas galima buvo pirmiaus parašyti. Bet aš padarysiu vieną užmetimą Balevičiui ir Ko., kad jeigu jie taip karštai agitavo už SLA. organo įsteigimą, jeigu taip jautriai priėmė mano straipsnį, tai kodėl jie nepabandė tą klausimą svarstyti iš kitos pusės: štai — Matulaitis rodo negerai, laikraštis parduoti nereikia, laikraštis atneša vi suomenišką naudą, platina apšvietimą, nereikia jį žydeliu pavest, reikia pagerint. Taip, pons Balevičiaus, arba parduoti arba pagerint. Ir pirmuoliais reikalinga, kad laikraštis būtų panašus į laikraštį, kad būtų gramatiškai parašytas, kad prisilaikytų logikos pamatų, kad sakiny su sakiniu būtų sukabintas, kad laikraštį būtų išreikšta kokia nors idea, kad žengtų pirmy, o ne vėlytoli atgal. Tada laikraštis ras visuomenės pritarimą ir žydelio krepšys visai jam nebus bausis. Aš savo straipsniu prieš pereitą SLA. seimą bandžiau pabelsti į tautiečių galvas, bet atsiliepė tik tai tušti niekinimai mano ypatos, rašyti kokių iksų, ant kurių, žinoma, jokio atsakymo nebuvo galima duoti. Bet p. Balevičius klysta, kad tada buvo vėlu tas reikalas svarstyti. Nebuvo nei tada vėlai, nei dabar da nėra.

F. Matulaitis.

Didelis balius.

Parangtas 119 kuopos Susiv. L. A. Atsibus ketverge (Thanksgiving Day) 26 d. lapkričio 1905 m. Pradedis 1-mą valandą po piet ir trauksis iki vėlai naktis; svietinėje A. Sira

vinoko Plymouth, Pa. Muzika bus tikrai puiki, grafiš visokius lietuviškus šokius. Užkveičiamė visus lietuvius ir lietuves atsilankyti ant mus baliaus, o labiausia užkveičiamė Plymouth Susivienijimo kuopas, taigi ir iš visos apielinkės. Tikietas 25c.

Uzkveičia KOMITETAS.

Tėmykite!

Lietuviškų laikraščių branch office. Kas užsirašys „Vienybę Lietuvių“, iš Pittsburgho apielinkės, mes duosime „Lietuvių Žinių“ dovanu. Kas prisijus 10 c. gaus „L. Z.“ 8 mėnesius ant pažiuros, kas užsirašys „Vien. Liet.“ gaus dovanai per metus „L. Z.“ Adresas: „Lietuvių Žinių“, 1011 Charter st. ave, McKees Rocks, Pa.

Ant pardavimo.

Ant pardavimo naminiai rakandai (furniture). Galima nupirkti labai pigiai pas. Priežastis išvažinavimo į kita miestą. Prekė pigi tik 35 dol. V. V. Volmarisene, 214 North 5th st. Brooklyn, N. Y.

200 popierių su pasveikinimais kopertų už 2 dol. ir 50c. vertes pridėsiu knygu dovanų. Adresuokite: G. Baronas, P. O. McKees Rocks, Pa.

RYTMETINIS NEGALEJIMAS.

Tai nėra, taip sakant, negalėjimas bet didelis nesmagumas, kurį daugelis žmonių stajaua. Tik ką atėjus iš lovos jie jaučia kvaitulį, širdies pykimą ir net tankiai turi vėmėsi su klausmingais tasymais. Ponas Jonas Smanek iš Edwardavilės, Ill. pataria kiekvienam vartoti tokiuose atsitikimuose Tūnerio Amerikonišką Elksyrą Karčiojo Vyno. „Jūs matus mano kankiną patyčiai širdy, šlyka ir vėmimas senoj šaly ir per penkis m. čia. Szejos bonkas Tūnerio Amerikonišką Elksyrą Karčiojo Vyno mane išgydė ir nuo to laiko aš nuolatiniu klaučiu su viduriais. Tai yra geros patarimas, prie kurio aš norime pridėti tik tą, kad šitas Elksyras yra didžiausias vaistas atsitikimuose vidurių ligų. Vartok visuomet, kaip tik vidurių augenda. Gaunamas aptiekose. Juozapas Tricneris, 616-622 So. Ashland ave, Chicago, Ill.

INMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROŽŲ. — Darba — atlieku puikiai už prieinamą prekę. Kogeriausiu davan naujas skirpkas ir taisyau. G. BENSON, BROOKLYN, 328 Bedford Ave. (tarpo So. 2-nd ir 3-rd st. du blokal nuo Grand st.)

„RAISTAS“ DOVANAI! „Vienybes“ ir „Lietuvos“ Skaitytojams. Kuris neskaityt knygos „RAISTO“, nors ilgai Amerikoje bėtas, bet gyvenimo KYTRYBBS, GEROVĖ ir SKURDO ŠAKNĖ nepažįsta, — nes pirmužai kvitimo turti, ir nemokės nuo nebimū išsiregotti. „Raistas“ perskaityt visą suktybių mūnatorių kaip žerkole permatys kiekvienas. Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raistas“ išversta į visas kalbas, tas papodo kaip labai žingeidi yra. RAISTAS“ didelė knyga lengvai skaityti, kaina 1 doleris. „VIENYBĖ LIEP“ arba „LIETUVA“ pronomerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane vieną iš paminėtų laikraščių metams atsiunčiant 2 dol. ant mano adreso, tai apturs laikraštį ir „Raista“ visai DOVANAI! Adresuokit.

J. Naujokas, Madison Square, Box 189, New York, N. Y. Taip pat pranešama, jog netrukus apels spaudą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“. Apie šitą knygu pheiiai buvo paaiškinta „Vienybėje L.“ Jau galima užsistoliuoti pas išleidėją J. Naujoką, tuom pačiu adresu. Kaina 75 centais.

Valdžios Darbo Biuras. Main val. reikalingos 25 merginos rizkti bovelnā. Penn. reikalinga 400 cigaru darytojų vedusių, su vedusiais gal kehauti merginos ar vaikai. Mokestis unijina. Teip gi Penn. reikalinga prie miokštųjų anglių 50 praktišku mainierių, mokestis uz tonus. Kentucky reikalinga nuo 25 iki 75 praktišku mainierių; mokestis nuo \$2.00 iki 3.00 ant dienos. Teip gi reikalinga daugelis dar ant farmų ir kitokiu darbininkų. Apie tai gali dasiznot asabiškai ar laišku; visokiose kalbose. 17 Pearl Str. New York City. U. S. Immigration Service.

Balius. Aštuonioliktas didelis metinis balius draugystės šv. Kazimiero, atsibus 21 d. Lapkričio (Nov.), subatou, 1905 m., L. T. Svetainėje, 101-102 Grand st., Brooklyn, N. Y. Pradedis po 7.30 valakre ir trauksis iki rytui. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaits iš Brooklyn, New Yorko ir iš kitų aplinkinių miestelių ant mūsų puikiausio pasilinksimimo, tai yra baliaus. Laikas linksmybės baigiasi — dėl to jauni ir seni pasinaudokit iš tos progos ir ateikit knoškaiingiausia uz ka busim labai dėkingi. Muzika prof. Gudo. Užprašo Komitetas. Įzangai: vyrams neprigulintiems draugystę po 25c, draugystės sąučiams įeinantiems į Corpore 15c merginoms po 15c.

MŪSŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Ateinant 25 metų sukaktuvėms nuo įsikurime „Vienybės Lietuvių“ sumanėm ateinančius, da prieš jubiliejinus metus nors kuomi skaitytojams atžymėti, todėl patiekėm nors nedidele, bet dailia dovanėlę. Tai bus storos knygos pavidalo kalendoriaus, kurį duosime kiekvienam senam ir naujam skaitytojui, kurs iš kano užsimokės už laikraštį už ateinančius metus. Kalendorius bus pilnas gražių skaitymų, žinių ir kiekvieno skaitytojaus stubelę pagražins, kaip informacijų knygelė. Siuomi pranešame skaitytojams, idant pasiskubintų patį anksčiau užsiskaktyti „Vienybę“ ir kitiems užsakyti, kad būtų galima žinoti, kiek reikės pastelnuoti kalendorių. Vėliau užsisakysieje galės pasikais visai jų nebegaut. Išleistojei.

Herbertas Spenceris. Trumpa perzvalga jo filozofijos. Parasė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Štūpas. Plymouth, Pa., 1904, pusi. 39. 10c. Idėja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų. Aušėja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa., 1900, pusi. 54. 10c. Istorija apie gražią Katrinką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa., 1901, pusi. 32. 10c. Išgelvomas Kanno Pilies (1352 m.). Dramatas keturiuose apsiroškimuose. Iš Lietuvos deju. Parasė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 85. 20c. Is po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parasė M. Černeda. Vertė V. Štūgaras. Plymouth, Pa., 1894, p. 256. 50c. Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parasė A. D. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 16. 10c. Istorija Septynių Mokintojų. Akvy skaitymai. Išleidyas trečias. Plymouth Pa., 1904, pusi. 158. 75c. Is kur atsiranda nusidėjęliai? Socijologiškas piosėnys. Knyguteje trumpa, ir aiškiai padėsi, is kur mūsų laikuose gimsta vialrus prasizengėliai ir nedėrečiai ir kas su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegs diskusijoms. Parasė A. J. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 22. 10c. Itėkėm Socijaliskį Saulygį, ant visų kulturos šakų. Ši knygelė perskaičius galima daug pasimokint. Vokiskai parasė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Sidatras. Plymouth, Pa., 1898, pusi. 94. 15c. Juozas Arch. Sodiets-deputatas Anglijoje. Ši knygelė vertėtu kiekvienam perskaityt. Parasė A. D. Plymouth, Pa., 1905, pusi. 18. 10c. Kabalas. Tarpnantis savyje 100 visokių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa., 1894, 10c. Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parasė Menišis. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 26. 10c. Knygelė dėl lietuviškų karėvių Amerikoje. Parasė Lietuvos Karėvis. Plymouth, Pa., 1894, pusi. 32. 10c. Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai). Sutaies ir apgarsino P. Medėksa. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 47. 15c. Kur mūsų išganymas? (Is visur surinkta medega mūsų programui). Mano draugams. P. Daujotas. Labai akvy aprašymai. Plymouth, Pa., 1902, pusi. 119. 25c. Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa., 1903, pusi. 120. 25c. Kaip Sielijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Parasė En is M. Plymouth, Pa., 1905, p. 24. 10c. Mythai, pasakos ir legendos Žemaitių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Vėckenstedtą, vyresnįjį senoviskų kalbų mokytoja prie Nikolajaus gimnazijos Liepojuje (Kursė). Yra tai akvyrausios ir įnokiniausios senoviskos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus gerų ir pikty dvasių, apie Laimės, Laimės, Raganas, Vilkakokus ir t.t. Lietuviškai išguldė J. Štūpas M. D. Plymouth, Pa., 1897, pusi. 190. 50c. Mūsų dielės. Por kg Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parasė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pusi. 31. 10c. Mokslineus Tvardaukas. Apysaka iš žmonių adavimų, kaip Tvardauko tėva užpuole žmogūdziai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parasė J. I. Krzesowski. Lietuviškai išguldė F. M. Davys. Plymouth, Pa., 1905 pusi. 174. 50c.

MOKINKIMĖS PATYS Gramatika angliškos kalbos mokinties be mokiniojo (apdaryta) \$1.00. Vaikų Draugis arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c. Naujas Budas mokintis rašyti be mokiniojo..... 10 c. Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c. Pinigus siuskit per Money Order šipo adresu. P. Mikolainis, Box 62, New York City.

Knygu Katalogas. Adomas Mickevyčia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parasė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa., 1902, p. 40. 15c. Ar socijalistas gali but kataliku? Sodiediams ir draugams darbininkams. Parasė Žmogus. Plymouth, Pa., 1900, pusi. 22. 10c. Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė apraso darbinink judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parasė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58. 15c. Apuko Sapaui. Čionai yra rinkinėlis šių paveikslėlių is gyvenimo: Laispniai, Po mirties, Kietasprandis. Parasė juos gabus fejleton rašėjas Šilbrius. Jo paveikslėliai atsiakle visus opiuus gyvenimo apsiroškimus. Vietomis reikia verkt, vietomis juoktis. Parasėta labai aiškioje kalboje, kad ir mažai mokantis lengvai skaite. Brooklyn, N. Y. pusi. 15c. Egle Žalčių Karalienė. Dramatas penčiuose apsiroškimuose. Parasėta is mitologiskio senovės lietuvi padavimo. Parasė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 50. 15c. Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sudidinti apysaka is senovės laiku. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 225. 50c. Girtuokliu Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 16. 10c. Gudri Nasle. Juokazaisle dvejuose tokmėse. Paimta is tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knyguė perstato gana juokingoje formoje, kaip vieną ukininkų isle savo gudrumu gavo gera jauniki ir šie is to pasikū išėjo. Labai lengva perkais is to pasikū išėjo. Labai lengva perkais is to pasikū išėjo. Parasė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 40. 15c. Grandus Verksimai. Arba pasibudinimas prie apmisišimo kancios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c. Herbertas Spenceris. Trumpa perzvalga jo filozofijos. Parasė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Štūpas. Plymouth, Pa., 1904, pusi. 39. 10c. Idėja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų. Aušėja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa., 1900, pusi. 54. 10c. Istorija apie gražią Katrinką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa., 1901, pusi. 32. 10c. Išgelvomas Kanno Pilies (1352 m.). Dramatas keturiuose apsiroškimuose. Iš Lietuvos deju. Parasė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 85. 20c. Is po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parasė M. Černeda. Vertė V. Štūgaras. Plymouth, Pa., 1894, p. 256. 50c. Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parasė A. D. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 16. 10c. Istorija Septynių Mokintojų. Akvy skaitymai. Išleidyas trečias. Plymouth Pa., 1904, pusi. 158. 75c. Is kur atsiranda nusidėjęliai? Socijologiškas piosėnys. Knyguteje trumpa, ir aiškiai padėsi, is kur mūsų laikuose gimsta vialrus prasizengėliai ir nedėrečiai ir kas su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegs diskusijoms. Parasė A. J. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 22. 10c. Itėkėm Socijaliskį Saulygį, ant visų kulturos šakų. Ši knygelė perskaičius galima daug pasimokint. Vokiskai parasė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Sidatras. Plymouth, Pa., 1898, pusi. 94. 15c. Juozas Arch. Sodiets-deputatas Anglijoje. Ši knygelė vertėtu kiekvienam perskaityt. Parasė A. D. Plymouth, Pa., 1905, pusi. 18. 10c. Kabalas. Tarpnantis savyje 100 visokių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa., 1894, 10c. Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parasė Menišis. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 26. 10c. Knygelė dėl lietuviškų karėvių Amerikoje. Parasė Lietuvos Karėvis. Plymouth, Pa., 1894, pusi. 32. 10c. Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai). Sutaies ir apgarsino P. Medėksa. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 47. 15c. Kur mūsų išganymas? (Is visur surinkta medega mūsų programui). Mano draugams. P. Daujotas. Labai akvy aprašymai. Plymouth, Pa., 1902, pusi. 119. 25c. Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa., 1903, pusi. 120. 25c. Kaip Sielijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Parasė En is M. Plymouth, Pa., 1905, p. 24. 10c. Mythai, pasakos ir legendos Žemaitių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Vėckenstedtą, vyresnįjį senoviskų kalbų mokytoja prie Nikolajaus gimnazijos Liepojuje (Kursė). Yra tai akvyrausios ir įnokiniausios senoviskos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus gerų ir pikty dvasių, apie Laimės, Laimės, Raganas, Vilkakokus ir t.t. Lietuviškai išguldė J. Štūpas M. D. Plymouth, Pa., 1897, pusi. 190. 50c. Mūsų dielės. Por kg Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parasė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pusi. 31. 10c. Mokslineus Tvardaukas. Apysaka iš žmonių adavimų, kaip Tvardauko tėva užpuole žmogūdziai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parasė J. I. Krzesowski. Lietuviškai išguldė F. M. Davys. Plymouth, Pa., 1905 pusi. 174. 50c.

Laima ir planetos. Knygelė tinkanti jaunomenei perleidimui smagaus laiko. Iš jos galima išpėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli ji mergelę, ar ją vaikinąs. Antra laida. Plymouth, Pa., 1899, pusl. 47. 25c

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėvyniškos dainos, Pasakiškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meiliškos dainos, Juokaus dainos, Karštosios dainos, Dainos iš baudžiavos gadylių, Našlių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 496. \$2.00 Apdaryta \$2.50

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadylių iki Gediminai, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 483 \$1.50 Apdaryta \$2.25

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai, Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 531 \$1.50 Apdaryta \$2.25

Abidvi prie kruvai drutu apdaru \$4.00 Lietuvių Tauta. Senovėje ir šiądien. Aprašo apie lietuvius praeitį, Klekianam lietuviai yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 464 \$1.50 Tomas II, pusl. 564 \$1.75 Abu tomai \$3.25

Našliatė. Apsaka eilėse, labai naudinga ir užimanti knygelė. Parašė M. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 15 10c

Paveikslai. Dvi puikios apsakos, gana užimanti pasiskaityt. Parašė Žemaitė. Plymouth, Pa. 1899, pusl. 102 15c

Paršadavimas ir Pelnas. Iš prietikių Prūsų Lietuvoje, Pagal A. Świętochowski. Kaip vienas lietuvis atėjo iš Did. Lietuvos atsidaug vokiečiams, net parvardė ir tikėjimą permairė ir paskui išvarė jį. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1901 10c

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelė, su 15 paveikslėliu. Vertė iš svetimi kalbų, P. A. Plymouth, Pa., pusl. 81. 25c

Palemonas ir Giržanta. Apsaka eilėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasakų, senovės tikėjimų ir savo fantazijos. Parašė M. D. S. Plymouth, Pa. 1904, pusl. 72 20c

Puota—Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai Parašė Bijunas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 32 10c

Pagieža—Jurgis Durnelis. Dvi labai puikios apsakos iš gyvenimo. Kiekvienam priimtos pasiskaityt. Lenkiškai parašė Broliis. Lietuviškai įsgulde Vincas Kudirka. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 90 25c

Pepieros Gromatomis rašyt. Gaunama visokių skyriaus, su maloniomis dainėmis ir visokiais aprašymais tuzinas su kopertais 25c

Sausio Devinta. Šioje knygtėje yra plačiai aprašyta apie Petrapilės darbininkų sukilimą arba „Raudonąjį Nedėdienį“: kaip išbadėje minios ejo maldauti nuo caro darbo ar duonos, o jis išsiuntė kariuomenę ir tukstantis išžudė. Gana lengvas ir graudus pasakojimas. Parašė Maksim Gorky. Vertė F. M. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40 15c

Užsistanavik ant to gerai. Arba apmislėjimai apie keturis daiktus paskutinius, skaitymas graudus ir juokingas. Lenkiškai parašė J. V. Nera. Lietuviškon kalbon versta. Plymouth, Pa. 1886 pusl. 150 15c

Vilius Tell. Drama penkiuose aktuose Yra tai geriausias veikalas, parašytas garsaus vokiško poeto Schiller. Dramatiškoji formoj parašyta čia kova už neprigulmę šveicarijų po Austrijos jungi; darbai šveicarijos patriotoj, tarp kurių svarbiausiu buvo Vilius Tell. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas, Plymouth, Pa. 1899, pusl. 152 30c

Vargdieniai. Apsaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmeč. o. Su autorius paveikslu. Šioje knygelėje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvoje, kaip ponai žmones plakė apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų puotas, apie žydų gudrybes ir t. t. Ši knygelė didelė akyva, vietomis juokinga, o vietomis ludna. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Plymouth, Pa. 1906, pusl. 187 50c

Valkata. Gražus paveikslėlis, paimtas iš kaimo mergaitė gyvenimo. Kaip mergaitė tėvo praeitka, išėjo į miestus, pateko į suvadžiotų nagus, pradėd savo gyvenimą ir pati nusižudė. Pamokinimas tėvams. Iš latviško vertė J. Pleiryis. Brooklyn, N. Y. 1908. 10c

Vytauto Prisieka. Paveikslas reiškia ta valanda, kada kryžiai įgriebe 10-tą balandžio 1362 mete Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, veržiasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojančių dratvietes griuvėsių. Aplink jį susitelkę tėvunai, vyčiai ir vaiddūčiai. Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunučiu; viešpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Iš keturių tukstantųjų apgyvėjų Kauno pilies, išliko gyvi tik 36 vyrų. Vytautas išpėdė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Žalgiris ir Eglekaliano laukų, paguldes 40 tukstantųjų kryžiuokų su Didžioju jų Mistru. Paveikslas didumas 27x21 1/2. Prekė 35c

„Vienybė Lietuviškų“. Rankius, galima gauti nuo išleidimo 1890 metų iki 1899, knygos formoje. Prekė \$2.00 Nuo 1899 metų iki 1903 „ \$3.00 Nuo 1903 metų iki 1908 „ \$2.50

Šitas paminitas laikraštis, arba rankius kuris yra nuo seniai surinktas ir užlaikomas, jame galima rast visokių skaitymu, apie ką tik panorėsi tai jame rasi, kurie malonit turet tai ilgai nelaukkit.

Žemio Dulkės. Apsaka iš mūsų gadynės Lietuvoje. Parašyta M. Radzevyčiutes. Su autorės paveikslu. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 226. 50c

Ženybos Paikių Miko. Kaip jam nemetant su ženyboms atsitioki, Iš lenkiškos kalbos vertė V. K. Plymouth, Pa. 1896, pusl. 10 (didelio formato) 10c

Žmogus. J. Akuratero apysaka. Iš latviškos vertė J. Banulis. Plymouth, Pa. 1907, pusl. 40 15c

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y., 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

„Lietuvos Ukiminkas“. Laikraštis skiriamas darbo žmoniems, eina kartą per savaitę, iš Vilniaus, Lietuvoje.

„Lietuvos Ukiminke“ rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valščiaus mokyklas ir žmonių laisvę, apie vyriausybės darbus ir politika ir t. t.

Lietuvoje metams \$1.75 Amerikoje metams \$2.50 Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus suškite, atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. DAMIJONAPTIS, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

Gdytojas iš seno kraujus.

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kudiškių ligas.

Galima snsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slavaiškai.

VALANDOS PRIĖMIMO. nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakarų.

No. 51 N. Washington street, Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviška karčiama. JUOZO JUODZEIKIO

Skanus alus, porteris, gardi ariela, visokis vynas ir cigarai kvepianti.

Teipgi biljardas dėl zobovų. Coalbridge, Pa.

Szl puki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa Lietuviškai, uželkit pas savo tautietį.

J ir K Broliai Abraičiai, Visiems žinomi jau 22 metai bizniže.

Laiko puikų Saliuną visokių gerimų, kaipoi tai, skanus Alus gardi Arielka visokis Vynas ir kvepentu Cigarai.

Laiko arklis ir visokius vežimus del kraustimo i kur ir kas tik pareikalauja. Reikale kreipkitės pas savo lietuvius

J. ir K. BROLIUS ABRAČIUS, 293 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2279 Greenpoint DAKTARAS

A. Zajaczkowski

Buvęs viršininkas ligonbučiu po vardu „Jezaus Kudiškių“, Varšavoje.

103 So. 2-nd ir Berry st. Brooklyn, N. Y.

Valandos: nuo 9-10 ryte, 1-2 po piet, 6-8 vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.

Adwokat ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Paneželiais ir Kev. nuo 6 iki 7 vak.

Užimnu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipgi pas skvairas, ir liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Naujas Telephonas No. 52

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa. Pirmas Lenkiškas Daktaras.

VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryte, —1-4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare.

Nuspuogavimas veidų.

Daugumas mielija, kad bijauria užsikrečiama ligą turi? Tai gi kam nesigydyti? su mūsų metoda sekretnai išsigydysite. Planųj elinimą ir sretimą turi: Tai vartokite, Prof. Brandzas Von derfil Hair Grover, kurs žėdasas vartodamas užsigardėna, ir apie pusę milijono padėkavoniu šis daro. Jeigu norite gailte atsisaunkti per laisla bus išleista Dyka visi aprašymai nuo ko plankai stenkis ir plinka ir plieskanų atsiradimas, mes gydovėse ne sinčiame panavali ir C. O. D. nebijokite parastie laisla ba nereikės nė centu mokoti už visokės rodas. (Valstaine Dyka). gailte gante po adriau 996 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mūsų kraituve instetgta nuo 1877

Specialistai Rupturos-bernis, ir akino, i Apparatu visokiū isdybejaj dėl visų Hospitaliū. Per laislaus klanskite rodos po siom adriau.

J. M. BRUNDA & CO. BROOKLYN, NEW YORK

Tel. 2334 Greenpoint.

PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRĄ A. DRAGELI.

Skanus alus, gardi ariela, elius, visokis vynas, kvepentu cigarai, ir puikių užkandžių. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užgandinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y., 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skandėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENUŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelainėje pasigelbėti, neįškok rodos pas kokius nemokitus žydėlius ar kryžiuokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locnų vientautį, reikalaujamas tikrų grynu ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstantis padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydo dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisnok:

Turime gydovėse nuo visokių ligų, kokios tikta randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudiškių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstantis padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydo dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisnok:

Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

MĖSINYČIA

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėlių, kumpiai švieži, rukai, dešrų galima gaut visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauckas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Advertisement for 'DIDZIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA' (Largest and Oldest Lithuanian Agency) with address '120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.' and '224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.' and 'Ofisas'.

Advertisement for 'J. J. Pauksztis ir K. Brazys' with address '120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.' and '224 E. Main Street, Plymouth, Pa.' and 'Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:'.

Advertisement for 'HOTELIS VIN. DAJNIO' (Hotel Vin. Dajnio) with address '12 W. Main st. Plymouth, Pa.' and 'Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepentu cigarai.'.

Advertisement for 'D-ro pasekme gydime specijališku ligu.' (Dr. O'Malley) with address '158 S. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.' and 'Ar tai tikrų ar tuomlaiking, arba vandening, gydau ant visados be naudojimo peilio, skaudėjimo ar atsitraukimo nuo darbo. Be operacijos.'.

Advertisement for 'DOVANAI VISIEMS' (Gifts for All) with address '112 Grand st., Brooklyn, N. Y.' and 'Pukiausių armonikų, skripkų, klarnetų, triubų, koncertinių ir daugybė kitokių muzikališkų instrumentų.'.

Advertisement for 'ANT PARDAVIMO LOTAI' (Ant Sale) with address '224 E. Main str Plymouth, Pa.' and 'Hilldale Pa. 7 minutų kelionės iš Wilkes Barre, gerai vietoj parduoda pigei. Turinčiam pinigų gera proga į trumpą laiką padvigubinti pinigai nes ten kasdienu prekės kyla. Dasižinokite.'.

Geriausia Proga:

Pigiai ir lengvu budu galima igiti turta. Zemes smotus (lotus) didumo 20 x 100, 25 x 170 uz \$195. ir brangiaus parduoda

David P. Leahy Realty Co. South Ozone Park. South Jamaica, L. I.

tiktai 6 minutes kelio nuo Brooklyn City Line su „Traction“ karu. Imoketi reikia 9 dolerius o likusius issimoka po \$1. doler. ant sanvaites.

Ant pareikalavyma, artenas zinas duoda J. Buller, 16 Jewel Str., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

Junior Typewriter.

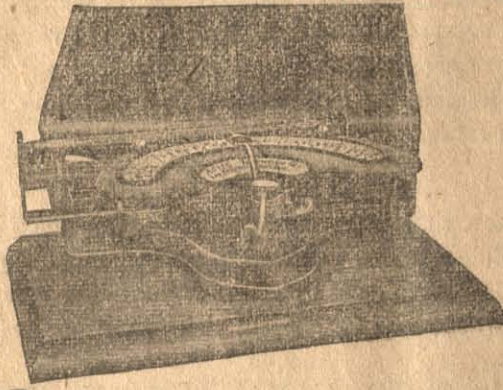
Preke \$15.00.

Juni... tai naujauio isradimo drukuojama masina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip brangiausios masinos. Ji yra su universalistkais raktais, teip kaip masinos uz \$100.00 arba ir brangesnes. Ant tos masinos galima drukuoti 80 zodziu pminuta. Padaryta is labai tvirto plieno. Didumas masinos 2x5x10 coliu. Galima vartoti popiera 8 ir puses coliu platumo. Turi 84 litaras ir zenklus. Volelis su litaroms mainosi, ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokerio-pose kalbose. Susideda is 180 atskiriu daliu, sveria 8 ir puse svaro. Sudeta i labai puikia skrynele ir ja galima nešioti rankoje, arba kiseniujie. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o uz tokią preke, tai kaip dykai.

Labai puiki masina drukavojimui.

Preke \$7.00

Szita masina puikiai drukuoja, labai aiskus drukas ir druciai padaryta, visa jos sistema graziai sutaisyta. Ji parsiduoda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik uz 7 dol. Skrynele 2 dol.

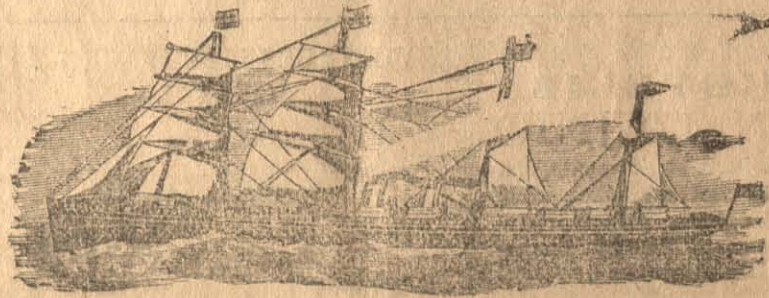
Kas reikalauja tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti masina su skrynele, kurią pasiemesi ranka kaip omdaneli gali nešti kur nori.

Pati skrynele... \$2.00. O masina... \$7.00.

Dabar yra gera proga sia masina pigiai nusipirkt ant šio adreso: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Max Kobre

Litewski i Polski BANK 40 Canal Str., -142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

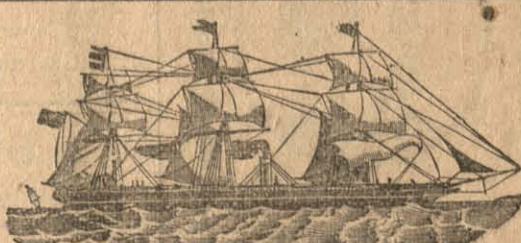

Prieteliai! duodu jums zinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visy greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant lini- North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuodiame pini-gus, kurius jusy prieteliai gauna i 15 dienu. Musy kantoroje galite sus- neketi lietuviskai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visy gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposita bankos ir mokam po 3 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir vir- sans, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir isimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimes nors syki uz ranku ir selpkim viens kita. Reikalaudami sipkorceiu va- duoti i senaji kraju, arba ooredami parsitraukti is Te- vynes savo giminias, pazjstamus, teipgi siusdami pinigus, neužmirskite atsilankyti i LIETUVISZKA BAKA, W. G. SAVA, WILKES-BARRE, PA. Gyvena locnam savo name.

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAM pas JONA KULBOKA,

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepentii Cigarai. TURIU AGENTURA Parduodu Lotus, ir Namus, puikioja vietoje, ant geru islygu, galima pirkti uz pilna preke ir ant ismokesciu. Perkant uz pilna preke 15-ta procenta numazina. Si puiki vieta randasi LINDEN, N. J. Nuvažiavimas dovana! Reikia dazjznot pas AGENTA JONA KULBOKA 74 Grand Street, kamps Wythe Av. Brooklyn, N. Y. Vietoje, ka bankose pinigus prazu- dot, tai verciaus nusipirkti lota arba namus, o tada pinigai niekad nep- razus. Su guodone gero velyjantis JONAS KULBOKA.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st., Plymouth, Pa. KAPITOLAS... 100.000 PERVIRŠIS... 20.000 Tris procento mokame ant padety pi- nigu. Bus ismoketa ant kiekvieno pa- reikalavimo. Gerusia uztikrinta ure- diska banka. John R. Powell, Prezidentas. John J. Moore, Vice-President. R. J. Faust, Jr., Kasierius.

Lietuviškas Dziejornikas

Sziuomi uzsimu jau 20 metu. Uzlatkan visokios rusles laik rodzine, elenimius, pastatomu ir klesimius vyriškus moteriš- kus, aukelinius ir sidadrinius retozelius, visokius ziedus, spli- kas, aserakius ir branzalietus teipgi vinda vones ziedus, stude- du literas, diena, menesiu metu su verdute dykal. Teipogi tai sau silnos vyer pamindus ir n- pamindes dazjznot gamite uz pigia preke suatsakance rasyte. Norinti uzolorduet laikrodzi ankstij ar sids- brinj, ar pasaknotu, tegu pristudis sivo tikra adrese i 50 ct., o mes pristusim ant Expresso ir perzudrejas gali uzimoket pinigus ir pasimt. VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y. In 7 dienas per marias. Parduodu Latvokortes, sinucliu pinigus ir da- viernastes i vias duls svieto. Parduodu Latvokortes, lencingelius, ziedus mastinilas gramatomas drukuoti \$4 iki \$100. G.J. JESZMANT, 171 N. Main st. Pittston, Pa.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA. Skanus Alus, puikiausiu Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvepentii Cigarai. Atsilankykit pas sena biznieriuj ir pazjstama A. Natauti.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jei tau nusibodo landzioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jei isiseneti, per tu ty daktary nesumanima ar neturejima geru vaistu, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentnotais vaistpalaikiais, vynais ar balzmais ir kitais, kurie niekad negali ligos isgydyti, kadangi nera pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaisings laiko ant visokiu netuju kreipkis asabiškai ar laiske aprasydamas savo liga per The Collins New York Medical Institute i Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai isgydo visokias sunkias ir uzisenesusias ligas, kaip VYRU teip MOTERU ir VAIKU, koznas kas čion kreipiasi, dekavoja uz isgydima ir buna sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiū būdu su tokia gera pasekme visokias ligas isgydoma čionai, nuo kuriu kiti daktarai nekuri laiką gyde, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: Tokiu būdu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS užlaikomas geriausiu diplomatu daktary specialistu; visus ligy apra- symus su atyda istiria specialiskai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsiriskimo bei jos pamato, ir sutaliso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus isgydymui ligos ir silpnybiuj nes šitas Institutas užlaiko didžiausiu Laboratorijū vaistu is viso svieto saliu, tarp kuriu daugelis yra paciu daktary iskrasta, kuriu niekur kitur nerafima gauti. Užtai isgydyme ligy ne joks daktaras ne kitas institutas negali lygintis, per ka moklinčiai ir pavadinu ta Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!

Kad is to zydinio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyti is daugybes padekavoniuj, kurios ateina kasdiene, paduodame čion kelias.

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTARE! Jeigu kiti dekavoja uz isgydima, tai jan mano prideryte telgi isreiskiti padekavona uz isgydima ligos, kurią nuo manes kaip sloginantį kalna nu- kase, per galybe augsto mokoalo ir gerai sutaisyty vaisty, kuriose man pri- silute ir pagal pamokinimus suvartojan. Pries tai netikejan, kad per savo ledykuna suardyt sveikata galėčiau dar atgauti. Pirmausia jaučiausi dideli nusilpneima, teipat velian ir mano inkstai buvo svyry, drauge ir vienu vi- durnis organizmas buvo sutrys ir tik kaip ispas rudenteje svyryte, lankiu kraja nukristi. Bet kad isekalčiau laikraucite apie Jusu galinga gydyma ir gyvenus vaistus, tad atiesaukus ir atstunte man vaistus, kuriuos suvartojan pagal pamokinimus, sakan kaip kalna nukase, teip nuo manes liga, likausi pilnai sveikas. Tad ir dekavoju uz sanziskia ir gabu isgydima. Dabar jaučiuot kaip naujai a gimę, linksmas ir sveikas, o tai visoms broliams lietuviama praneim, idant kreiptis prie Jusu gydity laike netalmes ligos. Pasilike dokesingas ir visada garbineu Jusu garbineu varda, JONAS SMIRNAVICZIA, 1625 Front st., Philadelphia, Pa.

Sirgas per du metu, skandėli- mu eronių, krutinėje diegti, plaučių nesveikumo, sveig- moje skaudėjimo galvos, zva- niujimo ausies ir abeto nusil- pneimo ant sveikatos. 13 dienų pilnai isgydytas, su pa- dekavone ir parveikta. Pri- silute patalpiat i laikraucite, JOHN PAULINIS, Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTOJAI! Jei Tave vargina zemiau paminetos ligos, nosendink, neatideliok, bet atsiauk, o galėsi buti isgydytas kaip ir kiti nuo: kosulio, kitaro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpo ir sunkaus kecpavimo, kepeny ir inkstų (kidney) ligos, dispesijos, nevirvimo, viduriu ligos, užkietėjimo ir skaudėjimo vidu- riu, šonuose, tuštynuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, užimo ir spiegiemo ausyse; kraujų necystumo, išberimo spuogais, juodgalvėms ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo, skaudėjimo po visą kūną, karvų sanarių ir nuo sutinimo, gelligės. Nuo abeto nusilpneimo blogy sapny ir jaumystės isdykumo—sugriovimo sveikatos. Priepulo, nerviskumo; nuo slaptų ligų,—kokio jos vardo ar skyriaus nebūty.—Pastės ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo kojose, rankose ir kitu visokiu ligų vyru kaip ir motery; skausmingų, nereguliariskų antdrapa- nių ir batujų, arba kurios tik ligos varginuot žmonių užpula.

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES I VISA AMERIKA, CANADA, EUROPA, AZIJA, AFRIKA ir AUSTRALIJA, ANT KOZNO PAREIKALAVIMO. Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprasykite nesveikumus bei ligą lietuviskai. KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI ISGYDYTAS, TIK ATSAUKIT, adresuojant: The Collins New York Medical Institute (Inc) 140 W. 34 st., (arti Broadway) New York. Ofiso valandos: is ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

PRETIELIAI LIETUVIAI. 12 dideliu ir 12 mažu. Preke \$10 uz baksa. Prekus apmokimus H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1162 W. msnabugh

GERIAUSIA UZEIGA PAS VINCA ŽARSKI. Laikau puikioje vietoje Salung, už laikau skaniausius gerimus, Alių, Arielka, visoki Vynai ir kvepentius Cigarus. Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu 111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS AND. LINONIO, Clinton Ave. ir Hamilton Place, MASPEH, L. I. Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepentii Cigarai. Vieta graži, prie girios, kaip šioms dienoms teip ir uodeliom galima praleist linksmai laiką.

Jonas S. Lopatto, Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu- vys advokatas pbaigęs Pennsylvanijos Universiteta), užsilima varymu provy vi- suose teismuose. Offisas rumuose 47-48-49 Bennoti Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA. Telefonas naujas Offiso 87 „Residencijos 1284-R.

Lietuvizskas Ziegormeistras. Sziuomi užsimu jau 18 metu. Pranešu visoms lietuviams, kad uzdeiau dideli krantove visokiu dzjgoratij ir ziedų, kajo tai, laikrodziu sienicju, klesinij dyto aukso vyriškj ir moteriškų su graziom kvie- koms ir t. t. Visokiu ziedų žilbinti ir teip nešioti vaik- namo ir merginoms dideliame pasirinkime ir už priemama preke. VISOKIU MUZIKOS IJANUJ. M. MINKUS, kamps Hancock ir 236 E. Mark str. Wilkes-Barre, Pa.

Jonas Dzedolikas Lietuviškas GRABORIUS KARIETOS ant veseiliu laidotuviu ir krikstynų Vežimai perkaustymui ir tt. 509 Main st. Kingston, Pa.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO. Laikau visokius gerimus, kaip tai: Alių, dogtine, visoki vyny, porteri ir kvepentius Cigarus. Priek tam laikau kriaučyste. Ste- ltuotus siutus dirbu pagal veliausia ma dy, uz priemama preke. Reikale nepamirskit savo lietuvi. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. prieš central dypa. Hotelis zemai, o kriaučyste viršui.

Telefonas 8 S. P. V. Obiecinas & Co Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Parduodu Latvokortes ant visokiu litaju ir sin- cju pinigus [visas dals svieto. Daviernastis [pavedimus raisti] atlikimui reikalų su Maska- lijos valdzia. Ismanau visokius pinigus ant ameri- kanskiy ir t. t. Darau apereglimus nuo ugnies [Fire Insurance] ant visokiu daiktų. Jeigu knji atkeliauvej nalsakytų kaslegarneje, tegu saukiaei prie manes, o as jį seltsuosuosi. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o buste užganedinti. Telefonas 317 Williamsburg. Teisingas, senas saliuinkas Brooklyn AUGUSTAS KALVAITIS, 484 Metropolitan Ave, ir kamps Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

VIENYBE Telephone 1406 Greenpoint. KUR TEN IR GALYBE VIENTELE LIETUVISKA APTIEKA VINCO DAUNARO, 132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

Isidor Glou. Antanas Staszauckas. Parduoda laikrodzius elenimius ir klesinijus vyriškus ir moteriškus, ziedus, bransoletas spivas ir visokius aukelinius daiktus, teipgi uzsi- jima jū taisyamu. Viskas uz pigianais preke. 102 Main st. Plymouth, Pa. Laikau puikioje vietoje Salung, už laikau ska- niausius gerimus ir kvepentius Cigarus. Lietu- viai nepamirškite atsilankyti pas savo vientauti. No 2Cor.Neshitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtune tapo Apdovanoata DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszko Paro- dos uz rupestinga, tei- singa ir artistiską iz- dirdima. KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL- KINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbę apreiksiti guo- dotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi- sus augszciaus pamintus deig- tus Pigiausiel, Teicingiausiel ir Geriausiel, nes per 30 metu užsilmdama iszdirdimais igijau geriause praktiky ir del to galu wiska padirbt pigiau ir geriau u- gu kiti fabrikat. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.